

Frančiškov prijatelj

Zaštitnik svete Cerkve

2
2021

5

10

16

32

Vseбина

VSEBINA.....	2	MED UBOGIMI.....	19
UVODNIK.....	3	Bratsko-pastoralni obisk v Kamerunu	
Zaščitnik svete Cerkve		Iz FRANCIE.....	21
BOŽJA BESEDA.....	4	Srečanja med ljudmi	
OB IZVIRU.....	5	MOZAIK.....	22
Jožef, Davidov sin, ne boj se! (Mt 1,20)		MOLITVENA NAVEZA.....	27
OB SVETEM PISMU.....	6	Krščansko bratstvo je Božja resničnost	
Pripadajoči Gospodu		DELAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA.....	30
FRANČIŠEK IN KLARA VABITA.....	7	Br. Michael Joseph Goark	
Frančišek in Klara v službi Cerkve		BRAT KAPUCIN.....	32
TEMA: ZAŠČITNIK SVETE CERKVE.....	8	Iz FRANČIŠKOVH REVIJ.....	34
Za strašljivi svet potrebujemo neustrašno		Iz KAPUCINSKEGA SVETA.....	36
Cerkev (C. S. Lewis)		NOVI SVETNIKI.....	39
FO IN FRAMA.....	10	Marija Pilar Gullón in njeni prijateljci	
2. misijonsko obarvano zorenje		KNJIGA.....	40
ZNAMENJE ČASA.....	13	Moj Camino ... vse je pot ...	
Vsaka temna noč se prebudi v jutro		FILM.....	40
BOŽJE STVARSTVO OKROG NAS.....	14	Hatchi: pasja zgodba	
Sončni zahod v hribih: Kamniti lovec (2071 m)		OBVESTILA.....	41
nad Višarjami		ALI VEŠ ...	42
INTERVJU: MARTIN KMETEC.....	16	UJETO V OBJEKTIV.....	43
Zlata nit srečevanja z Bogom			

Frančiškov prijatelj • XXVII/2 (220) • 2021

Izhaja štirikrat na leto med šolskim letom • izdajajo bratje kapucini ter asiški romarji • urednik: br. Vlado Kolenko
pomočnica urednika: Fani Pečar • naslov uredništva: Frančiškov prijatelj, Mekinčeva 3, 1119 Ljubljana • elektronska pošta:
franciskov.prijatelj@rkc.si • revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki • grafična priprava: Salve, d.o.o., Ljubljana.

Zaščitnik svete Cerkve

Ljudje hitimo in hitimo. Velikokrat do onemoglosti in izčrpanosti. Potem pa nemočni obstanemo in razmišljamo, kaj smo storili narobe, da smo, kjer smo. Vidimo druge, vendar se iz tega veliko ne naučimo in velikokrat rinemo z glavo v zid.

Na misel mi prihajajo prizori iz dokumentarnih oddaj za živalih. V času pandemije corona virusa sem si ogledal celo serijo, ki jo je dolga leta snemala britanska televizija BBC. Življenje v vodi, na suhem, v puščavah, v gorah, v tropskih gozdovih... Skozi oddaje videvam rdečo nit in spoznavam, kako lahko skozi vse to vidimo veličino Stvarnika. V naravi ni nič prepuščeno naključju. Vse ima smisel in svoj red. Kakšne sposobnosti imajo živali... Sicer ima človek s svojim razumom neprimer- no večje, pa vendar. Predvsem bi rad poudaril lastnost živali, v povezavi z naslovom te številke Frančiškovega prijatelja. Živali imajo nagon in so zaščitniške. Predvsem do svoje vrste in svojih mladičev. Neverjetne kilometre naredijo, da lahko mladičem zagotovijo hrano. In to samo do nekega trenutka, ko so opravile svojo dolžnost. Potem mladiča vržejo ven iz

gnezda, ga pustijo v gozdu, ga nikoli več ne srečajo in nimajo stika. Vse se začne znova – biti zaščitnik novemu rodu. Nikjer razvajanja, cartanja, zagovarjanja, češ, bomo naredili namesto tebe, da nas ne boš ti osramotil... To pa žal poznamo pri ljudeh in vidimo, kam to pelje. Tudi na verskem področju vidimo, kakšne vrednote ima svet in ta družba.

Ljudje potrebujemo zaščito in varnost. Imeti varen dom, kraj, kjer se počutim varnega, je temeljna človekova potreba. Vsak človek hrepeni po tem. In prav zaradi tega toliko ljudi beži iz svoje domovine in doma, ker si želijo miru, varnosti, zaščite močnejšega, ki jih ne bo prepustil na milost ali nemilost.

Tudi Cerkev krmari skozi različne viharje in nevihte. Od katakomb, preganjanj, misi- jonskega širjenja, posvetne moči, uspehov, takšnih in drugačnih škandalov. Tudi Cerkev potrebuje zaščito na svoji poti, da lahko vse čase vodi h Kristusu.

Bog je izbral svetega Jožefa, da je bil za- ščitnik Mariji in Jezusu. Da sta lahko občutila varnost in gotovost in se pripravila na dogode- ke, ki so bili težki in prelomni. Brez zaščitnika bi to zelo težko sprejela. Seveda je Jezus tudi pravi Bog, je pa bil tudi pravi človek in kot tak je potreboval ob sebi človeka, ki mu je dal zaščito.

Poznamo veliko Marijinih romarskih kra-jev. Mogoče ob tem pozabljamo, kako po- memben je bil sveti Jožef. In prav tu je njegova veličina: biti v ozadju in dajati podporo tistim, ki bodo šli v »akcijo«. Malo ljudi se zaveda, kako pomembno poslanstvo je to. Kot vojaki, policisti, medicinske sestre in mnogi drugi, ki tudi v času pandemije stojijo na ključnih mestih, da lahko živimo... O njih se veliko ne govori, ne pripenjajo jim medalj za zasluge. Preprosto so, kot je bil sv. Jožef. Naj varuje tudi nas. Mi pa se mu radi priporočajmo...

br. Vlado Kolenko

Ko je to premišljeval, se mu je v sanjah prikazal
Gospodov angel in rekel: »Jožef, Davidov sin, ne boj
se vzeti k sebi Marije, svoje žene; kar je spočela, je
namreč od Svetega Duha.

Mt 1,20

Jožef, Davidov sin, ne boj se! (Mt 1,20)

Priznati moram, da se, preden sem se začel ukvarjati s tem pisanjem, nikoli nisem zares zanimal za veličastni naslov, ki ga nosi sv. Jožef in hkrati številka FP-ja, ki jo držiš v rokah: »Zaščitnik svete Cerkve«. Pha! Zakaj Cerkev sploh rabi zaščitnika? To je bila moja prva misel! Ali bolje – še enega zaščitnika? Kaj ni v Božjem srcu? Kaj ni Njegova nevesta? In ali ni mar sveti nadangel Mihael vodnik nebeške vojske?! Kaj ima potem sveti Jožef s tem? Kaj ni to nek tesar? Kako pa bo tesar ščitil Cerkev? Božjo nevesto? Bo naredil protivlomna vrata? No, zdaj bom začel malo mešati. Dejstvo je, da je najboljši tobak – mešanica tobakov, oz., to zdaj ni več tako popularno – recimo: najboljša kava je vedno mešanica različnih in različno praženih kav. Tega koncepta se bom poslužil tudi tu: Jožefova Cerkev je njegova nevesta, Marija, seveda.

Rad imam umetnost in teologijo. Oboje se na čudovito globok način sreča v pravoslavni ikonah. Mi, zahodnjaki, smo vedno (pre) več dali na razum. Vedno smo vstopali v skrivnosti postopno in modroslovno (filozofsko). Jožef je bil zmeraj en starček, krotak in neškodljiv belobradec; ta iznajdba prebiva najverjetneje v njegovi odsotnosti v javnih letih Jezusovega delovanja. Zanimivo... kot da ljudje ne umirajo tudi mladi; pa pred dva tisoč leti. To je seveda en način, ampak teologija ikone nam spregovori drugače. Toliko, da utemeljim mešanico,

bom potegnil iz arzenala Božično ikono. Na njej je od »zahodnega Jožefa« ostala le odsotnost, ali bolje, izoliranost. Zunaj pred votlino ždi in razmišlja, ali je bila njegova odločitev prava. Dvomi. Mojster dvoma stoji pred njim in poskuša načeti dialog z njim. Ko si sam, je skušnjava tvoja prva obiskovalka. Zdaj pa poglej Marijo – njegovo izvoljenko. Tudi ona je zunaj votline, zanimivo. Pa Novorojeni je sploh ne zanima, On ima svojo družbo v jaslih. Marija gleda Jožefa, kaj bo naredil. Kako se bo odločil. Vsi njeni upi so položeni v naročje tega moža, njenega moža. Res, velik je sveti

Jožef. Konec zgodbe poznamo. V spokojnosti Božične noči se je v njem odvila, verjetno ena največjih, najpomembnejših in najbolj neznanih bitk v zgodovini odrešenja. Zaščitnik svete Cerkve je naredil kar je moral. Obstal je. Njegova zmaga je bila v poslušnosti. Kdor uboga, ne more zgrešiti. Ključno pa je, koga ubogati. Prej je treba poslušati prave glasove.

Vstopili smo v čas med letom, najpomembnejši liturgični čas (logično – največ časa namenimo najpomembnejšim rečem, mar ne); in najdaljši, zato da lahko v miru premlevamo in se potapljamo v skrivnosti, ki smo jih nedavno praznovali. Zato je zelena barva, ker je zdaj čas za rast. Blagoslovljen čas med letom.

br. Luka Modic

Pripadajoči Gospodu

Beseda Cerkev – z veliko začetnico – označuje skupnost kristjanov. Izhaja iz grške besede kyriakon, ki pomeni »pripadajoč Gospodu«, kasneje iz kyrikon (okrajšava za kyriakon doma), ki pomeni »Gospodova hiša«. Latinščina je za Cerkev uporabila grško besedo ekklesia, ki pa pomeni »zbor« ali »skupnost«.

Torej skupnost ljudi. Ljudi, ki je na kup zbral Jezus Kristus – Gospod. Najprej nekaj preprostih ribičev (npr. Mt 4,18–22) in potem še vse ostale do dvanajsterice apostolov (npr. Jn35–51). »Hodi za menoj,« je bilo njegovo povabilo, kot je tudi še danes. Vendar tu še ni govora o Cerkvi. Jezusu pač sledijo ljudje, ki v njem prepoznajo Odrešenika. Vsaj približno. Lahko se spomnimo, da apostoli večkrat ne vedo, kdo v resnici je Jezus, čeprav se jim razodeva iz besede v besedo, od dejanja do dejanja. Vedno znova, kot je tudi še danes.

Prvič je govora o Cerkvi v Mt 16,18, ko Jezus reče Petru: »Ti si Peter in na tej skali bom sezidal svojo Cerkev in vrata podzemlja je ne bodo premagala.« Ta del je ključnega pomena, saj takrat Peter prvič resnično izpove, kdo je Jezus – Mesija. Preprost sklep je, da smo Cerkev vsi, ki izpovedujemo, da je Jezus Odrešenik, to verujemo in to živimo.

To je hkrati tudi edina izrecna omemba besede Cerkev v evangelijih. Velikokrat se potem omenja v Apostolskih delih, kjer apostoli ustanavljajo krajevne Cerkve – skupnosti tistih, ki se dajo krstiti v imenu Jezusa Kristusa. Potem so razna pisma apostolov, ki so naslovljena prav različnim krajevnim Cerkvam, nagovori ob razprtijah in prepirih,

graje in pohvale, ko Cerkev deluje po nauku. Kot je tudi še danes.

KKC (541) pravi, da je Cerkev v skrivnosti že pričujoče Kristusovo kraljestvo. Včasih bolj, včasih manj. Kadar kristjani dovolimo, da deluje Sveti Duh, da prežema naša dejanja v svetu njegova moč in svetost, potem smo posvečeni tudi mi in lahko tako delujemo. Kadar pa smo sami sebi dovolj, kadar nam je najpomembnejši naš ego, potem je naše delovanje proti vsemu, kar nam je Jezus zapustil.

Pisma apostolov so tudi danes še vedno aktualna. Včasih smo vredni pohvale, včasih pa tudi graje v slogu apostola Pavla (1 Kor 11,22).

Še dobro, da imamo Sveto pismo, ki nam je lahko vodilo, kako naj bi živeli, in da imamo zavetnike, kot je sveti Jožef, h katerim se lahko obrnemo za priporočilo, da lahko res pripadamo Gospodu.

Lea Bric

Francišek in Klara v službi Cerkve

Sveti Francišek je s cerkvijo in Cerkvijo precej močno in značilno povezan. Gotovo nas večina lahko reče, da poznamo slavno povabilo Gospoda, ko Francišku naroči: »Pojdi in popravi mojo cerkev.« Čepprav se je dela lotil po moško, zelo konkretno, pa je počasi spoznaval, da si Bog želi še nekaj drugega, nekaj več. Cerkev je bila v tistem času v veliki duhovni krizi. In tudi danes se srečuje z mnogimi preizkušnjami. Francišek v vodilu bratom in sestram OFS poda napotke, ki so aktualni v vsakem času.

Tudi Klara je sledila Franciškovemu zgledu. Je prva žena v meništvu, ki je napisala svoje Vodilo (in izbojevala njegovo potrditev od papeža), njegovo jedro pa predstavljata skupnostno življenje v ljubezni in veselo ubožstvo. Vedno je bila zvesta in vdana hči Cerkve. Zaprta v majhen samostan je z

molitvijo in žrtvijo objemala vesoljno Cerkev.

Spodaj so zbrani odlomki iz vodila in konstitucij OFS, ki nam konkretno povedo, kje pa lahko mi »popravljamo« našo cerkev:

- Poklic »popravljati« Cerkev mora brate in sestre spodbujati, da iskreno ljubijo in živijo v občestvu s krajevno Cerkvijo, v kateri opravljajo svoj poklic in udeležujejo apostolsko vnemo, zavedajoč se, da v škofiji deluje Kristusova Cerkev.
- Sestre in bratje OFS naj s polno predanostjo izpolnjujejo dolžnosti, ki jih imajo v krajevni Cerkvi; pomagajo naj pri apostolskih in socialnih dejavnostih v škofiji. V duhu služenja naj bodo navzoči kot bratstvo OFS v življenju

škofije, pripravljeni na sodelovanje z drugimi cerkvenimi skupinami in na sodelovanje v pastoralnih svetih.

- Zvestoba lastni karizmi, Franciškovim in svetni, in pričevanje iskrenega in odprtega bratstva je njihovo prvotno služenje Cerkvi, ki je občestvo ljubezni. Naj jih Cerkev prepozna v njihovi »biti«, iz katere izvira njihovo poslanstvo.
- Sodelovanje pri službi posvečevanja, ki jo Cerkev opravlja s pomočjo bogoslužja, molitve, z deli spokornosti in ljubezni do bližnjega, naj naj sestre in bratje vršijo predvsem v svojih družinah, nato v bratstvih in končno s svojo dejavno navzočnostjo v krajevni Cerkvi in družbi.
- V zavesti, da je Bog hotel iz nas narediti eno ljudstvo in postaviti Cerkev za splošni zakrament odrešenja, naj si bratje in sestre prizadevajo v veri premišljevat o Cerkvi, o njenem poslanstvu v današnjem svetu in o svoji vlogi v njej. Sprejemajo naj izzive in prevzemajo odgovornosti, ki jim jih razodeva to premišljevanje.
- Krajevno bratstvo mora biti prednostno območje, kjer se razvija čut za Cerkev in duhovne poklice Franciškovih bratov in sester ter spodbuja apostolsko življenje svojih članov.

Vodilo nam tako pokaže, da je veliko točk, na katere se lahko opremo in če se v zgoraj prebrano poglobimo, tudi veliko dela, ki ga lahko tudi danes naredimo za Cerkev. In najpomembneje je, da začnemo pri najprej s kesanjem in čistimi srci, saj Gospod najraje vstopa v skesana srca, nato pa počasi in vztrajno naprej. Bratstvo naj nam dan moč, da bomo izpolnjevali Njegovo voljo.

Mojca Špende

Za strašljivi svet potrebujemo neustrašno Cerkev

(C. S. Lewis)

Papež Frančišek je 8. decembra 2020, na praznik Brezmadežne, razglasil leto sv. Jožefa, moža božje matere Marije, ki bo trajalo do 8. decembra 2021. To je storil z apostolskim pismom *Patris corde (Z očetovskim srcem)*. Zaradi tega so letošnje številke Frančiškovega prijatelja posvečene temu molčečemu očetu iz Svetega pisma in nekaterim vzklikom iz litanij, ki so posvečene svetemu Jožefu.

Zavetnik vesoljne Cerkve

Tokrat se vse vrti okrog vzklika Zavetnik vesoljne Cerkve. Lansko leto 8. decembra je namreč minilo 150 let od odloka *Quemadmodum Deus* (Kako Bog), s katerim je papež Pij IX. razglasil sv. Jožefa za zavetnika vesoljne Cerkve. To je storil zaradi resnih in žalostnih razmer, v katerih se je takrat znašla Cerkev. S tem je izpostavil njegovo vlogo podpornika, zaščitnika in vodnika svete družine, ki se je razširila na celotno Cerkev. Ob tej priložnosti je 19. marec določil za njegov godovni dan.

Papež Leon XIII. je napisal, da je Jožefa za zaščitnika Cerkve razglasil že Bog sam, Cerkev pa je to le razglasila. Kajti Nazareška družina, kateri je bil Jožef glavar in varuh, je že vsebovala začetke nastajajoče Cerkve. Zato ker je Jožef Jezusov rednik in zakoniti oče, ne more iz svoje skrbi in ljubezni izločiti tistih, ki jih je Kristus naredil za svoje brate in sestre in ude svojega skrivnostnega telesa.

Poglejmo si torej, kaj vse se skriva pod pojmom Cerkve. Sama beseda prihaja iz grškega

pridevnika *kyriak-ós / -ē / -ón* (κυριακόν), ki pomeni »pripadati ali nanašati se na Kyrios' (,Gospod'), rabo pa so sprejeli zgodnji kristjani vzhodnega Sredozemlja za karkoli kar se je nanašalo na Gospoda Jezusa Kristusa: torej *Kyriakós oikos* pomeni ,Gospodova hiša'. Iz tega pojma smo dobili slovensko besedo cerkev. Da pa je razlika, če besedo napišemo z veliko ali malo začetnico, smo se naučili že pri osnovnošolskem verouku.

Cerkve z malo začetnico

V kolikor je beseda cerkev napisana z malo začetnico, govorimo o zgradbi, ki je namenjena krščanskim verskim dejavnostim. Vemo, da zgodnji kristjani niso gradili cerkvenih zgradb. Namesto tega so se zbirali po domovih, na pokopališčih (katakombe) ali v judovskih častilnih krajih. Najstarejša arheološko opredeljena krščanska cerkev je hišna cerkev (*domus ecclesiae*), cerkev v Dura-Europos, ustanovljena med letoma 233 in 256.

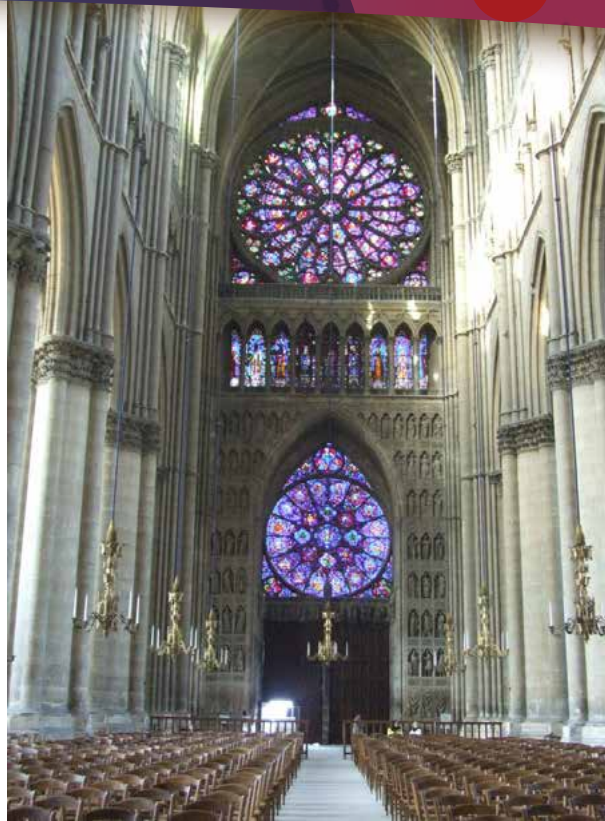

V drugi polovici 3. stoletja našega štetja so začeli graditi prve namenske dvorane za krščansko čaščenje. Čeprav je bilo veliko teh uničenih v začetku naslednjega stoletja med Dioklecijanovim preganjanjem, so se v času vladavine cesarja Konstantina Velikega, po letu 313, ko je krščanstvo dobilo pravico javnosti, začele pojavljati večje in bolj izpolnjene cerkvene zgradbe.

Od 11. do 14. stoletja se je po zahodni Evropi zgodil val gradenj velikih cerkev (tudi stolnic) in manjših župnijskih cerkev. Tekom zgodovine so zgodili različni slogi, ki so se začeli z gradnjo cerkva. Tako je med letoma 1000 in 1200 po vsej Evropi postal priljubljen romanski slog. Zanj so značilne velike in prostorne stavbe, ki jih običajno sestavljajo preproste, kompaktne, redko okrašene geometrijske strukture. Najbrž najbolj znan gotski slog se je pojavil okoli leta 1140 v Île-de-Francu in se nato razširil po Evropi. Pojavljati so se začeli prvi koničasti loki, rebrasti oboki in oporniki, ki so zmanjšali potrebo po velikih, togih stenah za zagotavljanje stabilnosti konstrukcije. Posledica so bila velika okna in s tem svetlejša notranjost. Baročni slog pa je bil prvič uporabljen v Italiji okoli leta 1575. Od tam se je razširil na preostalo Evropo in v evropske kolonije. V času baroka se je gradbeni industrija močno povečala. Zgradbe, celo cerkve, so bile uporabljene kot pokazatelji bogastva, avtoritete in vpliva.

Kljub različnim slogom, pa je ostalo nekaj splošnih pravil pri postavljanju cerkva. Najbolj splošna oblika cerkve je oblika križa (dolga osrednji pravokotnik, s stranskimi pravokotniki in pravokotnikom spredaj za oltarni prostor ali svetišče). Take cerkve imajo pogosto tudi kupolo ali drug velik obokani prostor v notranjosti, da predstavljajo ali opozarjajo na nebesa. Druge običajne oblike cerkva so krog, ki predstavlja večnost ali osmerokotnik ali zvezdi podobno obliko, ki predstavlja cerkev, ki prinaša svetlobo v svet. Tudi splošna značilnost je spirala, visok stolp na „zahodnem“ koncu cerkve ali čez križišče.

Naslednja splošna značilnost mnogih krščanskih cerkva je usmeritev prednjega oltarja proti vzhodu. Pogosto oltar ne bo usmerjen proti vzhodu, ampak v smeri sončnega vzhoda. Ta tradicija izvira iz Bizanca v 4.

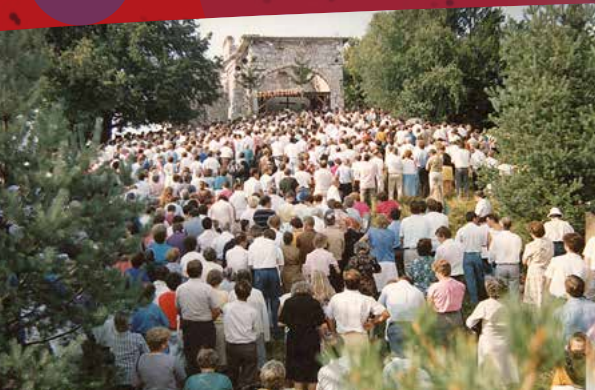

stoletju, na Zahodu pa je bila razširjena v 8. do 9. stoletju.

Cerkev z veliko začetnico

Hkrati pa beseda Cerkev, ki je zapisana z veliko začetnico pomeni skupnost, občestvo tistih, ki so krščeni. V tem primeru se lahko uporablja na treh nivojih:

- V tem najširšem pomenu besede Cerkev sestavljajo Jezus Kristus kot njena »glava« ter umrli kristjani in danes živeči verniki kot njeni »udje« ali člani. Po katoliškem in pravoslavnem nauku so umrli člani Cerkve bodisi pridruženi občestvu svetnikov v nebesih ali pa so še v procesu očiščevanja v vicah. Danes živeči kristjani so večinoma pripadniki Rimskokatoliške Cerkve, pravoslavni Cerkva ali evangeličanskih oziroma protestantskih cerkvenih skupnosti.

- V ožjem pomenu se beseda Cerkev uporablja za bolj ali manj organizirano skupnost živečih kristjanov ene krščanske veroizpovedi npr. za Rimskokatoliško Cerkev ali za Srbsko pravoslavno Cerkev. Takšna raba je precej pogosta in se običajno nanaša na večinsko Cerkev v nekem okolju, zato se beseda Cerkev v slovenskem prostoru velikokrat uporablja kot sopomenka za Rimskokatoliško Cerkev.
- V najožjem pomenu beseda Cerkev označuje krajevno Cerkev, ki je lahko večja (npr. škofija) ali manjša skupnost kristjanov (npr. župnija).

Podobe Cerkve

V Svetem pismu srečujemo celo vrsto podob, ki izražajo dopolnjujoče se vidike skrivnosti Cerkve. Stara zaveza daje prednost podobam v povezavi z Božjim ljudstvom. Nova zaveza ima rajši podobe v povezavi s Kristusom kot glavo tega ljudstva, ki je njegovo telo. Prav tako ima rada podobe vzete iz pastirskega življenja (ovčji hlev, čreda, ovce), kmečkega življenja (polje, oljka, vinograd), prebivanja (bivališče, skala, tempelj), družinskega življenja (nevesta, mati, družina).

Poslanstvo Cerkve je, da oznanjuje in vzpostavlja sredi vseh narodov božje kraljestvo, ki ga je začel Jezus Kristus. Cerkev je tu na zemlji kal in začetek tega odrešenjskega kraljestva.

Fani Pečar

2. misijonsko obarvano zorenje

Na drugem srečanju smo »zoreli« skupaj z sestro Uršo, šolsko sestro, ki že skoraj tretje leto deluje v misijonu v Ugandi in zakoncema Gaberšček, ki ju je združilo Lojzetovo laično misijonarjenje na Madagaskarju. Sestra Urša od samega začetka, ko se je še odločala za redovniški poklic, o samem misijonarstvu še ni posebej razmišljala. Večjo razpetost je čutila med težnjama po redovništvu in materinstvu. Od noviciata dalje pa je ta želja v njej vse bolj tlela in zorela.

Prvo, zelo močno misijonarsko izkušnjo je doživela v sirotišnici v Varešu, kamor se je odpravila s skupino deklet iz študentskega doma svete Elizabete. Ta je njeno hrepenenje po misijonih seveda še podkrepila – kljub temu, da pred seboj še ni videla jasno izrisane poti oziroma strateškega načrta, »kako in kaj«. Njene molitve pa niso naletele na gluha ušesa, saj je, kadarkoli se je v precepu in zaskrbljenosti v molitvi obrnila na Gospoda, zaslišala odgovor: »Če te bom potreboval, ti bom dal jasno vedeti«. Tako je čakala na jasno znamenje in zorela za prihajajočo se odločitev. In ko Bog nekaj obljubi, to tudi izpolni.

Nekega dne je v slučajnem pogovoru izvedela, da sestre iz Bosne odpirajo misijon v Ugandi in potrebujejo pomoč. Informaciji sta jo zadeli kot »strela z jasnega« in pustolovščina se je z jasnim znamenjem pričela. Vse je potekalo v pravo smer in danes je tam že dobri dve leti. Od začetka dejansko ni vedela, kakšno bo njeno poslanstvo v misijonu, pot še vedno ni bila jasno načrtana, se je pa odzvala na Božji klic in se dala v celoti na razpolago Njemu.

S sestrami misijon dejansko šele dobro postavljajo na noge, zato vsakodnevnih izzivov ne manjka. Potreb je med domačini res veliko, zato se je večino časa najtežje odločiti, kdo je njihove pomoči najbolj potreben. Prebivalstvo je povečini samooskrbno, rednih služb tako rekoč nimajo, cilj večine je tako nahraniti svojo družino vsak dan posebej, za šolstvo in zdravstvo, ki sta plačljiva, marsikomu zmanjka finančnih sredstev. Tako sestre okoliškim prebivalstvom pomagajo tudi s finančno podporo za šolanje in zdravljenje, občasno pa nahranijo tudi lačne obiskovalce.

Njihov prvi korak je bil vzpostavitev FRA-ME, ob sobotah vodijo srečanja s skupino otrok, izvajajo računalniški in kuharski tečaj, okolici pa pomagajo tudi pri razširjanju oskrbe s čisto vodo. Sestra Urša občutka domotožja tako rekoč nima, saj se je, kot pravi, odzvala in prepustila Božjemu klicu za »korak v neznan«, in tam je sedaj doma. K temu nedvomno pripomorejo tudi veselje, preprostost in odprtost domačinov, ki jo obdajajo, in močan občutek, da je točno tam, kjer mora biti.

Velika prednost sodobnega časa pa je tudi instantna mobilna tehnologija, s pomočjo katere je ohranjanje stikov z domačimi neprijetno enostavnejše, kot denimo pred 50 ali 100 leti. V veliko veselje pa ji je tudi povsem nepričakovana možnost za njeno drugo veliko

ljubezen, košarko. Za konec je nagovorila še nas mlade, in sicer, da se v svetu, ki stremlji k 100 odstotnosti, ne bojimo delati napak, ki v Božji logiki niso nekaj slabega, in ki nas lahko pripeljejo do zaupanja Božji volji, v kateri pogumno stopamo naprej. Pozvala nas je še, naj se ne izogibamo tišine, saj nam morda prav tišina postreže z odgovori, ki jih iščemo.

Njen zaključni poziv pa je bil, da izstopimo iz cone udobja in tam najdemo srečo in polnost življenja, ki nam ju želi podariti Gospod.

S skupnim imenovalcem milosti »prepuštili se Bogu«, sta nam svojo izkušnjo zaupala tudi Lojze in Tantely Gabersček. Lojze o misijonih dejansko nikoli ni nekaj posebej razmišljal, lahko bi rekli, da ga je Bog tja vlekel po tihem in neopazno: prek molitve na dolgih stražah med služenjem vojaškega roka in petju mladinskih krščanskih pesmi, pa vse do naključnega klica prijatelja, ki je odhajal v Zambijo, in ga je povabil k pevske-mu sodelovanju pri slovesnosti misijonskega križa. Tam ga je spodbujal naj pride v Zambijo, kjer potrebujejo mizarje, kar je Lojze sprejel z nejevero. Prijatelj pa je vztrajal in ga nagovoril, da se udeleži neobveznih priprav na laiški misijon, kjer je po spletu naključij padla ideja, da se odpravi na Madagaskar, kjer naj bi bila zapuščena mizarska delavnica, ki bi jo lahko zopet obudil. Po treh poskusih prošnje za vizo, je to nazadnje tudi uspelo. Možnost učenja francoskega jezika, ki ga govorijo na Madagaskarju, pa se mu je prav tako porodila povsem naključno. Neki fant iz skupine za priprave, ki je že imel plačan jezikovni tečaj in letalsko karto za Pariz, je namreč v zadnjem trenutku zbolel in vse prepustil njemu. Tako je kmalu tudi sam prejel misijonski križ in odšel na pot v neznan, kjer je ostal kar tri leta. Med domačini se je počutil sprejetega, vse strahove pa je umirilo močno zaupanje v Božjo previdnost. Tudi Malgaši živijo samooskrbno,

iz dneva v dan, brez da bi si delali posebnih zalog hrane, drv ali drugih življenjskih potrebščin. Pretežno so poljedelci, njihova najpomembnejša hrana pa je nedvomno riž, ki je dejansko njihov »vsakdanji kruh« in obvezna sestavina vsakega obroka. Bog mu je naklonil to milost, da je med svojim misijonarjenjem spoznal tudi svojo bodočo ženo, Tantely – pripadnico plemena, v katerem so navajeni le na poročanje znotraj plemena, o poroki z Nemaľgašem ali nebelcem pa sploh ni bilo debate. Njuna ljubezen pa je bila močnejša od navad in pravil okolice, in napočil je trenutek za vrnitev v Slovenijo, kjer sta se nameravala poročiti in si ustvariti skupno življenje. Tantely je bila po poroki razdedinjena, podpirala sta ju le mama in brat in v Lojzetovo domovino sta se tako vrnila brez predporočnega blagoslova. Že od samega začetka pa sta vztrajno molila za pravo spoznanje družine v upanju, da uvidijo njun pravi namen in za to, da jima nekoč Bog v potrditev, da sta na dobri poti, nakloni tudi otroke. Bog ju je uslišal in jima podaril kar pet potomcev, nekaj let kasneje pa sta prejela tudi blagoslov ožje družine, od dedka pa čez 10 let, kar je Tantely doživela kot blagoslov iz nebes, oziroma približanje nebes zemlji.

V Sloveniji se sicer počuti lepo sprejeto, postala ji je že kot drugi dom. Je tudi članica župnijske skupnosti, v kateri ne čaka zgolj križem rok, da ji bodo nasproti stopili drugi, temveč poskuša po svojih najboljših močeh in talentih prispevati svoj delež. Kljub vsem izzivom ter medkulturnim in podnebnim razlikam sta z odločenostjo, da vselej držita skupaj in si stojita ob strani, ne glede na vse, ter z redno molitvijo premagala in še premagujeta vse ovire in si ostajata ljubeča sozakonca. Pravita, da človek »brez molitve ne pride nikamor« in ne zori.

Še vedno pa jima tudi veliko pomeni svoboda v sprejetju njune ne povsem enostavne odločitve za skupno življenje, kar je velika milost.

Srečanje smo zaključili s prošnjo Gospodu, da bi znali odkriti, kar nas v življenju resnično veseli in uresničuje, da bi mu znali prepustiti, da nam osvetli pravo pot in pravi naslednji korak, s čimer smo lahko lep zgled tudi za druge.

Anamarija Brudar

Vsaka temna noč se prebudi v jutro

Sredi noči, ko je vse okrog mene prijetna tišina, odlagam težo preteklih mesecev. Ne vem, ali se še lomim ali sem že zlomljena. Ne vem, kje pobrati ostanke sebe, naj sploh začnem sestavljati košček za koščkom. Kot črepinja se počutim - razsuta, razbita, ranljiva, preobčutljiva za ta svet. Večne bitke, neustavljivi boji, ko pojenja eden, se odpre polje novih, neslutnih ... ljudje v času korone nosimo maske, a slekli smo svoje karakterje ... Koliko grdega je priplavalo na plano, je kje sploh kaj svetlega in svetega? Čutim prenasičenost od

vseh ekranov, v katere sem bila tako dolgo časa prisiljena gledati, se prek njih sporazumevati, delati, učiti, srečevati, biti pri maši ...

Prav v prsih me stiska, ko občutim surovost tega časa in pogrešam prijaznost. Mi res mora vsak povedati vse, kar si misli? Ali kaj manj boli, kot če bi me pošteno udaril? Ne prenesem več vsesplošnega kričanja in hkrati mu ne morem uiti. Ne zmorem spregledati vseh mrež mržnje med ljudmi, ker se nehote ujame vanje. Sprašujem se, kako ljudje v tem času delujemo, občutim večplastnost pregovora V nesreči spoznaš prijatelja – v srce zbode dejstvo, da v nesreči nekateri pomagajo, drugi se naslanjajo, a ob uspehu tako mala peščica zmore reči: »Čestitam.« Pošastni ego se je nesluteno razrastel, individualizem je vsa leta tiho tlel, zdaj se kaže v brezmejnosti.

V času korone sem prebrala veliko razmišljanj, česa nas bo ta kriza naučila, bomo postali boljši ljudje, se bomo obrnili vase, bomo sočutni drug do drugega? Moj pogled je dvoplasten – ko pogledam svojo družino, sem neskončno hvaležna, da mi je bilo dano veliko več časa preživeti z njimi, in optimistična; ko pogledam družbo, del katere sem, me postane strah. Pravice brez dolžnosti so nevarne – za vse, kar je slabega, postanejo krivi drugi; vse, kar si poželiš, ti pripada. Nevarno!

Bolj kot kadarkoli občutim hvaležnost staršem in vsem svojim prednikom, ker sem vzgojena v veri. Zato znam reči oprost, biti

ponižna in ko sem ponižana, iskati moč v Besedi, ki prihaja od zgoraj in ko sem včeraj skrušena in solznih oči prebrala Božjo besedo, sem dobila odgovor: »Zato vam pravim: Kar koli v molitvi prosite, verujte, da boste prejeli, in vse se vam bo zgodilo. In kadar se pripravite k molitvi, odpustite, če imate kaj zoper koga: da vam tudi vaš Oče, ki je v nebesih, odpusti vaše grehe.« (Mr 11, 25) Dela mi ne bo zmanjkalo, odpuščati zmorem, česar prav žal ne vedno takoj. A vesela sem, ker se zmorem tudi z vsemi, ki so uspešni, iskreno veseliti in marsikomu, ki potrebujejo pomoč, ponuditi roko ali ramo. Bolj kot kadarkoli sem spoznala, kako sem pogrešala naše suško občestvo, orgle, petje v cerkvi ... Nedelja dobiva svoj pomen in sijaj, srečanja postajajo Srečanja, narava, ki sije v pomladnem razkošju, je kot Božji dotik, ki ga tako potrebujemo.

Noč veliko zunanjega kričanja umiri, a na plano spusti težo, ki se v duši kopiči čez dan. Vsako jutro je novo rojstvo, vem, da bodo tu nove priložnosti, lepše misli, kakšni koščki se bodo sestavili sami po sebi, za druge bom ugotovila, da jih v novem mozaiku ne potrebujem. Zakaj vse to razlivam pred vas – ker verjamem, da v tem času še kdo bije svoje notranje bitke in takrat je dobro vedeti, da nisi edini, da nisi sam. In verujem, da bomo prejeli Mir, za katerega molimo, in da se bo rodilo Upanje, za katerega prosimo. Vsaka, še tako temna noč, se namreč prebudi v jutro – današnje je sončno.

Mateja Feltrin Novljan

Sončni zahod v hribih: Kamniti lovec (2071 m) nad Višarjami

Če želite združiti romanje, izlet v hribe in čudovit sončni zahod na vrhu, višjem od 2000 metrov, berite dalje. Sončni zahod v hribih je nekaj posebnega, običajno pa pomeni tudi prenočevanje v hribih, tokratni izlet pa omogoča, da se še isti večer vrnemo tudi v dolino.

Svete Višarje (Monte Lussari) so znano zamejsko romarsko svetišče, ki že stoletja združuje slovenske, italijanske in avstrijske romarje in poleti nudi tudi prijetno osvežitev, saj ležijo na višini 1766 m. Na Višarje je speljana žičnica, ki pozimi služi smučarjem, poleti pa omogoča tudi starejšim in šibkejšim romarjem, da obišejo svetišče. Če želimo celodnevni izlet, se odpravimo na Višarje peš iz doline, iz Žabnic (Camporosso in Valcanale) potrebujemo za vzpon dve uri in pol, do Žabnic pa iz Ljubljane z avtom približno uro in pol. Mi pa bomo izkoristili posebno možnost, ki jo imamo v mesecu avgustu, ko ob petkih

Vrh: **Kamniti Lovec (2071 m)**

Izhodišče: **Svete Višarje (1766 m)**

Višinska razlika: **305 m**

Čas vzpona in sestopa: **2h 30 minut**

Zahtevnost: **zahtevna označena pot**

deluje žičnica do 23. ure. To nam omogoča, da se v dolino vrnemo po sončnem zahodu (ki je meseca avgusta nekje med 19.45 in 20.30 uro). Urnike žičnice in sv. maš vsekakor preverite na spletni strani lussari.eu, natančno uro sončnega zahoda pa ... na googlu.

Naše izhodišče so torej Višarje. Naš cilj Kamniti lovec je lepo viden v smeri proti jugu, le bolj oddaljen se zdi, kot je v resnici. Pot nas vodi najprej skozi vas, nato se makadamska pot spušča in po 15 minutah zagledamo oznake, ki nas usmerijo na stezo, kateri z lahkoto sledimo skozi gozd, prečimo različna pobočja, kjer se nam pogled na vrh občasno zakrije, vse dokler se ne dvignemo nad gozdno mejo v krnico pod Kamnitim lovцем, ki jo obhodimo z vzpenjanjem po desni strani. Na tem mestu ne bo nič nenavadnega če srečamo gamse ali pa jih vidimo kje v daljavi, več možnosti za to

pa imamo seveda v mirnejšem delu leta, ko je manj romarjev / izletnikov.

Zadnji del poti, kjer se po grapi vzpenjamo do grebena pod vrhom, je zahtevnejši, opremljen je z jeklenicami in klini, nekajkrat se je potrebno tudi z rokami potegniti, tako da nekaj osnovne moči v rokah in spretnosti je za to pot potrebno imeti, še posebej, ker se bomo po tej isti poti vračali tudi v mraku oz. temi. Vsekakor pa je potrebno imeti ustrezno opremo: čelado. Samovarovalnega kompleta ne potrebujemo. Zahtevnejši del je zelo kratek in kmalu smo na grebenu oz. sedlu med dvema vrhovoma, višji je desni, na njem pa se nahajata tudi križ in zvonček, predvsem pa se nam odprejo čudoviti razgledi, pred nami kraljujeta Viš in Montaž, njuni veličastni severni steni. Razgled je izjemen, ne samo na slovenske vrhove (Mangart, Jalovec, Rombon, Jerebica, Loška stena), ampak

tudi na Karnijske Alpe, ob lepem vremenu pa še dlje.

Če čakamo sončni zahod se seveda primerno oblečemo, saj temperatura hitro pada, tudi rokavice in kapa, ki ju moramo imeti v hribih vedno s seboj, bodo tu prišle prav. Vsekakor pa ne smemo pozabiti vzeti s seboj čelne svetilke in pravočasno preveriti delovanja baterij.

Ko smo lani s Frančiškovo mladino na vrhu čakali in doživljali sončni zahod, smo se ob tem spontano zavili v tišino, občudovanje, meditacijo, molitev ... to so bili nepozabni trenutki, še posebno ker nas je Bog blagoslovil z izredno barvitim in pisanim sončnim zahodom.

Sestop naj bo predvsem previden, k sreči pa imamo do odhoda žičnice dovolj časa in nas nič ne preganja, da bi morali hiteti.

br. Matej Nastran

Zlata nit srečevanja z Bogom

8. decembra lani (2020) je papež Frančišek za nadškofa in metropolita v Izmirju v Turčiji imenoval našega rojaka, minoritskega patra, doktorja Martina Kmetca. Do takrat je bil predstojnik minoritske skupnosti v Carigradu. Intervju, ki je nastal po tem, je priložnost, da ga še bolje spoznamo.

Kakšno je bilo vaše otroštvo?

Moje otroštvo je bilo skromno. Oče in mati sta imela majhno kmetijo, mama je nekaj let hodila v službo, delala je na Ptujski Delti kot šivilija, potem pa je delo v tovarni pustila.

Pet otrok nas je živih; rodil se je tudi brat, ki je umrl, ko je imel šest mesecev. Ime mu je bilo Jožek, in včasih si pravim, da je on naš egiptovski Jožef. Kot otroci smo že od ranih let morali pomagati staršem na polju, pasli smo krave, pomagali smo pač koliko smo glede na svoje moči zmogli. Tako smo se učili vztrajnosti, mislim, da je bil to velik pouk v zavedanju, da življenje ni samo zabava. Bilo pa je tudi veliko lepega, predvsem ljubezni in spoštovanja. V šolo sem hodil z veseljem, čeprav ni bilo veliko časa za učenje; včasih smo bili tudi porredni in smo delali učiteljem sive lase. Od staršev smo prejeli zgled trdne vere in molitve, vera nam je tako postala nekaj samoumevnega.

Vaša življenjska pot ...

Rojen sem na Ptuj (1956), otroštvo sem preživel v Lancovi vasi. Osnovno šolo sem obiskal

v Vidmu pri Ptuj; v prvi letnik gimnazije sem se vpisal v Zagrebu, ker so slovenski minoriti svoje dijake pošiljali tja. Po prvem letniku sem se vrnil na Ptuj, in končal gimnazijo leta 1975. Stanovali smo v minoritskem samostanu (Proštija). V gimnaziji smo prejeli kar solidno znanje, moram reči, da sem se včasih tudi mučil z učenjem. Odslužil sem vojaški rok in potem tako vstopil v noviciat leta 1976/1977. Nato se je začel študij na teološki fakulteti v Ljubljani, ki sem ga dokončal leta 1982 (peti letnik), zadnji, pastoralni letnik pa sem dokončal v ZDA. V duhovnika sem bil posvečen leta 1983, nakar sem bil odgovoren za minoritske semeniščnike v Ljubljani, do leta 1989. Potem se je začela moja pot v misijone: najprej sem šel v Pariz za eno leto, nato pa v Bejrut, kamor sem odšel v začetku decembra leta 1990. V Libanonu sem ostal malo manj kot enajst let, potem sem bil poslan v Turčijo (2001), kjer sem ostal vse do današnjih dni. Resno sem si želel, da bi se vrnil v provinco, vendar so se stvari obrnile na glavo. 8. decembra 2020 sem bil imenovan za izmirskega nadškofa, škofovsko posvečenje pa sem prejel letos 2. februarja.

Kdaj ste začutili klic postati duhovnik?

Poklic sem začutil že v otroštvu. Bila je nejasna želja, ki me je vlekla, da sem že kot otrok stregel pri maši. Potem se je ideja o duhovništvu vse bolj oblikovala proti koncu osnovne šole. Kljub temu, da so bile tudi krize glede odločitve, sem se podal v neznano. V malem semenišču je bilo lepo, poklic se je razvijal; pozneje pa se je v času študija izoblikoval v dokončno zavest, da je to moja pot.

Kako to, da ste se odločili za minorite?

Minoriti so navzoči v župniji, kjer sem krščen; spoznal sem jih kot otrok in so mi bili zgled Bogu zvestih ljudi. Zdi se mi, da je bilo nekako naravno, da se odločim za minoritsko skupnost.

Kaj pa odločitev za misijone?

Za misijone sem se odločil po šestih letih delovanja v Ljubljani. To željo sem imel že proti koncu teološkega študija, kajti veselilo me je

učenje jezikov in spoznavanje drugih kultur. Bilo mi je dano kot milost, predvsem pa je botroval k temu neki notranji nemir, ki ga nisem znal potešiti. Seveda se je potem ideja o misijonih prečiščevala. V minoritskem redu je bilo to lažje uresničiti, ker smo mednarodni red z veliko medkulturnih stikov, še posebej danes v času globalizacije. Temeljno prepričanje, ki me je vedno vodilo, je "oznanjati Kristusa". Cerkev je univerzalna, naša vera je rojena iz oznanila, ki smo ga prejeli.

Kaj vas pri vašem delu najbolj navdušuje?

Molitev. Na prvem mestu je iskanje Boga, nenehno zatekanje k njemu, posebej takrat, ko človeški občutki govorijo, da je daleč in skrit. Vse, kar delam, poskušam prepojit z molitvijo. Ne vidim druge možnosti svojega delovanja; mislim, da brez molitve ne bi mogel preživeti, kajti nenehno je treba iti naprej, nič ni za vselej pridobljenega; to pomeni da je življenje pot, je nenehno ohranjanje smisla. Brez smisla, smo kakor brez kompasa, in smisel je Kristus oziroma božje kraljestvo.

Ste tudi poliglot, katere jezike vse govorite?

Poleg hrvaščine oziroma srbsčine, se dobro znajdem v angleščini, francoščini, italijanščini in turščini. Veliko sem se učil arabščine, tako da mi pogovor v libanonskem dialektu še vedno steče.

Česa vas je najbolj strah?

Tega vprašanja si nikoli nisem zastavil, na splošno sem se vedno bal, da bi svoj redovni in duhovniški poklic živel po "znižani ceni". Če pa premišljam o svoji sedanji situaciji, pa me je najbolj strah, da bi škofija prišla v ekonomsko krizo. Smo popolnoma odvisni od pomoči.

Ste na misijonih doživeli tudi kaj negativnega?

Verjetno beseda "negativno" pomeni to, kar je težko, razočaranje, probleme, krivice. Vsega je bilo, vendar je danes pogled nazaj "čist", treba je živeti sedanji trenutek; vse bolj se zavedam, da je treba "odkupovati čas", kot pravi sveti Pavel, kajti leta našega življenja so nam odmerjena. Osebnost mi je najtežje prenesti ponižanje, to pa se zgodi velikokrat, v vseh okoljih.

Najlepše dožitve v življenju?

Težko je izdvojiti nekaj, kar naj bi bilo najlepše v življenju. Naj odgovorim z enim stavkom: Zlata nit srečevanja z Bogom. Srečujem ga na vseh poteh. Prihaja mi na misel večerna procesija z lučkami v libanonskih gorah. Bili smo na taboru z "lučkarji" (gibanje Vera in luč). Spomnim se pesmi, v kateri smo klicali Gospodov prihod "Maranatha". Bilo mi je tako čudno pri srcu, da bi se najrajši razjokal. Življenje je neizmerna skrivnost, vanj bo en dan vdrl Gospod s svojo milostjo.

Najljubša hrana in pijača?

Ribe in vino.

Kako ste doživeli imenovanje v nadškofa in metropolita?

Gre za dve točki življenja, ki sta povezani, a drugačni. Prva je, trenutek, ko si postavljen pred odločitev, druga pa je imenovanje samo, za katerega že veš, da bo objavljeno na določen dan. Prva je podobna nekemu kriznemu dogodku, ki bi jo lahko primerjal, odločitvi, ko vprašajo vojaka, ali je pripravljen iti v prvo linijo na fronti. Čas do druge pa je vezan na molk in je zaznamovan z velikim vprašanjem, ali je moja odločitev pravilna, ali bom

zmogel. Moje imenovanje je bilo objavljeno na praznik Brezmadežne, kar je zame veliko znamenje, da me njena priprošnja, kakor tudi molitev moje pokojne matere, ne bo nikoli zapustila.

Kako poteka vaš vsakdan? Je kakšna razlika pred in po imenovanju?

Pred imenovanjem smo v skupnosti začeli vsak dan s skupno molitvijo. Rad sem vstajal pol ure prej, da sem v kapeli opravil svojo molitev in branje evangelija. Sedaj skupne molitve nimam. Vstajam rano, ker mi osebna jutranja molitev pomeni vsakdanjo hrano. Vsak dan izročam Bogu svoje vernike, svojo Cerkev in prosim, da bi mi Gospod dal darove svojega Svetega Duha za prave odločitve. Potem pa je organizacija vsakega dne odvisna od programa, ki ga določajo dolžnosti, srečanja, popravilo na zgradbi škofije in toliko drugih podrobnosti ... Kar se dela tiče, je sedaj vse vezano na več skupnosti, na širše občestvo in na prihodnost Cerkve v naši nadškofiji. Prej pa sem se bolj ukvarjal z zadevami

samostana, z dožnostmi, ki mi jih je določil moj red, sedaj pa je spekter dolžnosti veliko širši in me je včasih kar strah.

Kašna je vaša skupnost v Izmirju (samostan, farni)?

Moja ožja skupnost je trenutno sestavljena iz štirih oseb. Z mano živi in dela diakon Nicolas, ki je spreobrnjenec iz Antiohije. Upajmo, da bo kmalu posvečen. Razen tega pa v škofijski stavbi živita tudi dve posvečeni osebi – sestri, ki pripadata skupnosti "Učenke Marije in svetega Janeza". Vse skupaj so štiri, dve sta v Marijinem svetišču, ki se imenuje Meryem Ana (Mati božja). Tam so tudi kapucini, ki upravljajo svetišče. Razen tega so v škofiji še dominikanci in frančiškani. Med nami delujejo tudi škofijski duhovniki "Fidei donum", ki pridejo pomagat za določeno obdobje, odvisno od tega, kolikor jim škof dovoli. Župnijske skupnosti so majhne, sedaj popoloma zdesetkane zaradi pandemije. Čakamo na boljše čase tudi kar se tiče romanj po svetih krajih apostolske Cerkve in Cerkve svetih očetov, ki so živeli in delovali na področju današnje Turčije.

Vaši načrti v prihodnje?

Naredili smo kapelo, obnovili nekaj sob za urade, da bi imel osnovne pogoje za delo. Čaka nas obnova cerkve svetega Polikarpa, ki je bila zelo poškodovana. Radi bi pripravili katekizem za turške razmere, ustanovili škofijski svet laikov skupaj z duhovniki, izdali nov prevod Misala. To je le nekaj izmed nujnih projektov, ki nas čakajo; potem pa nam bo poučil Sveti Duh po znamenjih časa.

Kaj bi sporočili Frančiškovim sestrar in bratom Sloveniji ob 800 letnici prvega Vodila OFS?

Sv. Frančišek in sv. Klara sta zgradila svojo duhovnost na treh vidikih, ki sta jih z nenehno kontemplacijo Kristusa na križu ozaveščala in v njih videla temeljne poudarke karizme, mišljenja, čutenja in ravnanja. Ti trije vidiki so: božja ponižnost razodeta v učlovečenju, božje uboštvo, razodeto v učlovečenju in celotnem Kristusovem življenjskem

zgledu ter neizmerna božja ljubezen, ki se je razodela na križu. Te tri sestavine duhovnosti so zaklad, ki bi ga vsi Frančiškovi bratje morali gojiti v pogledu na Boga, ravno tako pa v svojem življenjskem stilu. To je pot Cerkve, ki jo je izbral papež Frančišek in ravno zato je karizma Tretjega reda v današnji Cerkvi tako pomembna. Če hočemo, da nam bo svet veroval, moramo obleči Božjo ponižnost, se zavedati krhkosti vsakega človeškega življenja in premagati strahove, ki nas mučijo, z vedno novo predanostjo Ljubezni, ki je Bog. Današnji čas, je čas periferij, tja pa je mogoče priti le, če smo pripravljeni na izhod iz Egipta.

Hvala lepa za odgovore in veliko Božjega blagoslova pri vašem delu!

Pogovarjal se je brat Jože Koze, OFS

Bratsko-pastoralni obisk v Kamerunu

11. marca je lombardski provincial, br. Angelo Borghino, skupaj z sobratom Klavdijem Doriguzzijem, ki je eden izmed odgovornih bratov iz misijonskega središča, obiskal Kamerun. Na obisku je oba pospremil kustos misijona, br. Kenneth.

Obisk je trajal dvajset dni. V tem času smo prepotovali severno-zahodni del države, ki je še vedno v nestabilni situaciji zaradi politične krize, v katero so vpletene nekatere uporniške skupine. V skupnostih, ki smo jih obiskali v tem času, smo lahko začutili zelo toplo vzdušje ter bratsko gostoljubnost.

V različnih župnijah, kjer so navzoči kapuciji ni, je moč opaziti številne vernike, ki se zvesto udeležujejo evharistije. Moški, ženske, otroci,

vsi v en glas pojejo in plešejo in tako s tem izražajo osebno molitev. Medtem pa je na obrazih bratov moč razbrati spokojnost in veselje, ki izžareva njihovo zadovoljstvo ob tem, da se lahko soočajo z slehernim delom v imenu Gospoda, kar jih zato še bolj dela 'ljudske brate'.

Vsepovsod se tukaj najdejo slike italijanskih bratov misijonarjev, ki so bili v preteklosti navzoči na teh krajih in se jih ljudje spominjajo z veliko naklonjenostjo. Tisti, ki so jih spoznali, se jih še posebej spominjajo zaradi darov njihove bližine, ki je odsevala evangelijsko, frančiškovo ter kapucinsko duhovnost. Ljudje so si jih zapomnili tudi zaradi njihove dejavne ljubezni za tukajšnje ljudstvo ter lokalno Cerkev. Spomin na njih je še vedno živ ne samo zaradi konkretnih del, ki so jih uresničili, ampak tudi zaradi njihove frančiškove karizme, zaradi njihove ljubezni do Boga ter bratov, zaradi njihovega načina življenja. V prid temu govorijo številni duhovni in redovni poklici, ki so se začeli rojevati ravno ob njihovem zgledu in njihovi besedi. Številni domačini so nas povpraševali glede zdravja bratov, ki so se že vrnili v Italijo. Obenem so nas prosili naj jim prenesemo pozdrave ter topel bratski objem.

Poleg kapucinskih bratstev smo obiskali tudi različne ženske redovne skupnosti, ki so navzoče na tem teritoriju: Frančiškove sestre

Tretjerednice, sestre kapucinke Madre Rubatto, ter še ostale skupnosti tretjega Frančiškovega Svetnega Reda (OFS). Vsi našti imajo veliko spoštovanja do naših misijonarjev in njihovega apostolskega dela, ki so ga do sedaj opravili.

V nedeljo zjutraj smo imeli možnost obiska po zaporih, kjer smo obhajali sveto evharistijo v notranji kaplaniji zapora. Br. Gioacchino Catanzaro se je nedavno močno zavzel za izboljšavo osnovnih pogojev vseh zapornikov, vsaj glede žensk in mladoletnih. S pomočjo dobrotnikov je v zapor uspel vpeljati nekatere aktivnosti: glasbo, čevljarstvo, mehaniko, umetnost in slikarstvo, krojaštvo, gradbeno delavnico, ki omogoča da so fantje zaposleni in da se naučijo dela za čase, ko bodo nazaj na prostosti. Pogovor je stekel z marsikaterim od zapornikom, obljubljena pa jim je bila tudi molitev z naše strani.

Potovanje je bilo zares bogata izkušnja. Srečali smo številne brate, ki se neutrudno darujejo za oznanjevanje evangelija, včasih v pogojih, ki so zares slabi. Kljub temu so vedno polni resnice in navdušenja, kar se še najbolj vidi v preprostosti in ponižnosti bratskega življenja.

Veliko naklonjenosti in bližine so tukajšnji bratje misijonarji pokazali še posebej do provincialnega ministra. Obenem so bili zelo hvaležni, če so uspeli imeti tudi sami osebni pogovor z njim, v katerem so se lahko soočili z predstojnikom, mu zaupali svoje trenutno življenje in mu izročili osebna pričakovanja ter upe za prihodnost.

V te dneve sem uspel zreti lepoto življenja, ki sicer nima veliko materialnih dobrin. To življenje daje veselje, ki še naprej daje zagon da bi se darovalo za življenje bližnjih; vse to preko iskrenih odnosov, kjer se drug drugega odkrivamo kot ljubljene bratje.

Fra Claudio Doriguzzi, prevod br. Jožef Mezeg

Srečanja med ljudmi

Vsako živo bitje išče dobre pogoje za svojo rast. Rastline, ki se ne morejo premikati, se prilagajajo okolju, tisti, mobilni, pa izkoristijo možnost, da zapustijo neprijazno okolje in iščejo boljših pogojev drugod. Medved na slovenskem nam lepo pokaže kako taka premikanja lahko povzročajo težave. Dokler se kosmatinec giblje na primer po Kočevskem Rogu, gre bolj ali manj brez težav, ko pa je populacija medvedov prevelika ali pa ko je paša slaba, se nekateri primerki odpravijo po svetu. In naletijo na domove človeka, ki pa seveda nima namena, da bi jim odstopil svoje posestvo. Ta zaplet je pravzaprav enostavno rešljiv, saj je potreben le zakon, ki človeku omogoča dostojno življenje in hkrati ščiti medveda pred pretiranim odstrelom. Ko pa gre za srečanja med ljudmi, je narava so-

očenja seveda neprimerljivo drugačna in kar takoj povejmo, da ne nujno problematična, ampak v sebi nosi predvsem možnost povečanja sreče na obeh straneh. Človek je namreč kulturno bitje, kultura pa skupek duhovnih, materialnih, intelektualnih in čustvenih izrazov, ki opredeljujejo neko družbo. Ta zajema vse mogoče načine bivanja, človekove pravice in dolžnosti, ki temeljijo na sistemu vrednot, tradicij in verovanj. Vse to daje smisel človeškemu bivanju, kajti človek le v kulturi, katere del je, zadovoljuje svoje potrebe: materialne kot stanovanje, prehrana; odnosne kot družina, prijatelji in znanci in simbolične kot umetnost, lepota in duhovnost.

Ob prihodu v Clermont-Ferrand sem sam trčil na razlike na vseh treh področjih. Hipno sem zaznal drugačno prehrano, na katero se je moje telo privajalo mesece. Med sprehodom sem takoj opazil drugačne načine gradnje hiš. Rekel sem si: » Otroci morajo tukaj hitro zapustiti domove, da so hiše lah-

ko tako majhne«. Njihovi vrtovi, zamejeni z mrežami so mi govorili o tem, da se tukaj ne obiskujejo na spontan način. Prvo prijateljstvo se je spletlo šele po dolgem času. Vse to pa je bilo zaznamovano z globokim doživljanjem sreče, kajti čutil sem nekakšno širjenje svoje biti. Drznem si upati, da je tako tudi z migranti, ki prihajajo še iz mnogo bolj oddaljenih koncev sveta in kultur. V kolikor sem jih srečal in govoril z njimi, jih je strah predvsem zavrnitve s strani države v kateri se nahajajo. Francoska družba pa je pravzaprav že dolgo večkulturna in Francozi različnih korenin, na primer italijanskih, španskih, portugalskih, poljskih, azijskih in drugih. Njihovi predniki so prihajali v Fran-

cijo s trebuhom za kruhom in so se tukaj radi vključili v družbo. Francozi pa so se s tujimi kulturami srečevali že prek svojih kolonij. In prav kolonializem je na ravni človeštva nekako prvi model odnosov med kulturami. Močnejši zavzame šibkejšega, ki se mu podredi tako, da se odpove svojim koreninam. Sodobni kolonializem se je začel v začetku šestnajstega stoletja, po odkritju Amerike. To je bil začetek Francoskega kolonialnega imperija, ki je bil gnan predvsem z namenom izkoriščanja naravnih bogastev v Severni Ameriki in delih Indije in Afrike. Kasneje pa je kolonializem gnala še ideologija francoske revolucije in iz tega izhajajočega razumevanja Francije kot velike učiteljice narodov. Ob tem je država spodbujala tudi spreobračanje v krščansko vero kot posebno učinkovit način vstopanja v osvojena področja.

Kolonizirani narodi so do danes pridobili samostojnost, ostala pa je zadrega nad tem delom preteklosti za Francoze in težka naloga iskanja svoje identitete za nekdanje kolonije. Zavedajmo se, da so naši predniki na izzive srečanja z drugimi odgovarjali kot so vedeli in znali, mi pa smo danes pred istimi vprašanji, kajti človeštvo se do danes ni nehalo seliti, odgovori pa vedno bolj kompleksni. O tem pa v prihodnjem prispevku iz Francije.

br. Mitja Marija Ponikvar

Duh dela

Hard life, great people je bil naslov letošnjega Duha dela. Potekal je na Sorici in Bledu, od 30. aprila do 2. maja.

Hard life se je začel že s prihodom na Sorico. Že v petek popoldne smo žagali in zlagali drva v gozdu in pri župnišču na Sorici. Dela ni zmanjkalo, tako da nas je ustavil mrak in smo sedli k mizi. Župnik Mirko nam je postregel z večerjo med katero je pripovedoval svojo zgodbo, kako je prišel do duhovniškega poklica. Drugi dan smo začeli z mašo v čast sv. Jožefu, potem pa dokončali delo. Župnik se je spet izkazal, saj nam je pripravil za kosilo pripravil piknik.

Po kosilu smo se odpravili na Bled, kjer smo se v hard cool vodi skopali, ki je imela 14°C. Zvečer smo prisluhnili predavanju Matevža Kunšiča, ki nam je predstavil alpinistični odpravi na El Capistan v ZDA in Trango Towers v Pakistanu. Maša, Matevževa žena, nas je postregla z večerjo in nam pripravila prostor za spanje. V nedeljo smo imeli mašo pri sestrah na Bledu nato pa odšli v plezališče. Nismo dolgo zadrževali, ker je deževalo.

Končali smo s sendviči in pepsijem na Petrolu, saj restavracije in pizzerije še niso bile odprte. Pa nič zato, saj za dobro razpoloženje ne poskrbi udobje ampak hard life in great people.

br. Jakob Kunšič

Kamišibaj – velika umetnost v majhni škatlici

Morda še niste slišali besede kamišibaj? To je japonska oblika pripovedovanja zgodb ob slikah na malem odru. Kami pomeni papir, šibaj pa gledališče. V daljni preteklosti so budistični menihi razlagali verske nauke s pomočjo slik. Podobno, kot so freske na cerkvenih stenah približale biblične vsebine preprostim ljudem. Kamišibaj, kot ga poznamo danes, se je razvil pred drugo svetovno vojno. Takrat je bilo samo v Tokiu več tisoč kamišibajkarjev. Pripeljali so se s kolesi na ulico ali v park, in že so se okoli njih zbrali otroci, željni zgodb. Preden so odprli vratca butaja in začeli pripovedovati, so kamišibajkarji vzeli v roke dve leseni paličici, nekajkrat udarili eno ob drugo in zaklicali na vse strani: »Kamišibaj, kamišibaj.« V predalu na kolesu pa so imeli tudi bombončke, da so se otroci še posladkali. Kamišibaj je bil na Japonskem tako priljubljen, da so kasneje televiziji rekli kar denki kamišibaj, električni kamišibaj.

Po drugi svetovni vojni si je ta japonska tradicija utrla pot v svet in danes najbrž ni celine, kjer je ne bi poznali. Pred kakimi desetimi leti sta jo k nam pripeljala etnomuzikolog Igor Cvetko in dramaturginja Jelena Sitar Cvetko. Oba sta tudi znana lutkarja. V nekaj letih je kamišibaj navdušil številne ustvarjalce in postal skoraj pravo pravcato gibanje. Ustanovljeno je bilo Kamišibaj društvo Slovenije, nacionalnemu kamišibaj festivalu pa se je pridružil še mednarodni kamišibaj festival in vrsta manjših festivalov po raznih krajih naše domovine.

Kamišibaj gledališče je prevzelo tudi mene. Prvič sem se s kamišibajem srečala v Piranu. Lahko bi rekla, da je bilo to slučajno, a mislim, da mi je bilo namenjeno. V petek zvečer sem se vračala od maše. Navadno grem domov po ulici, a tokrat sem zavila čez Židovski trg. Bil je poln ljudi in neka prijazna gospa me je povabila, naj sedem. Potem sem bila tam kuhana in pečena tri dni. Pripeljala sem tudi sosedine vnuke. Že naslednje leto sem se prijavila za nastop na festivalu.

In kaj potrebujete, če želite pripovedovati zgodbo na ta način? Majhen lesen oder, ki mu Japonci rečejo butaj. Meni je oder izdelal in pobarval sosed. Mere in navodila sem našla na internetu. Za začetek si lahko izdelate butaj tudi iz kartona. Potrebujete še papir, barvice, čopiče... in dobro zgodbo. Sama izbiram zgodbe, ki se me na nek način globoko dotaknejo. Nekatere so tako žalostne, da se razjokam, druge me ganejo zaradi nežnosti, lepote ali sporočila. Rada pa imam tudi zabavne in ljubezenske zgodbe. Najraje izbiram med zgodbami iz našega ljudskega pripovednega izročila, saj mi omogočajo svobodo pri interpretaciji. Zgodbi lahko dodajam ali odvezem elemente in jo po svoje preoblikujem in prilagodim vsakokratni publiki.

V Sloveniji gojimo avtorski kamišibaj. To pomeni, da vsak pripovedovalec tudi sam ilustrira zgodbo, ki jo pripoveduje, večkrat pa je tudi njen avtor. Kamišibaj gledališče omogoča tudi interpretacijo ljudskih pesmi, poezije, anekdot, spominov, družinskih pri-

povedi, osebnih pisem, življenjskih zgodb. Učitelji v šolah s pomočjo kamišibaj gledališča otrokom približajo različne predmete, od matematike do jezikov, zgodovine in biologije. Kamišibaj je uporaben tudi v terapiji, pri delu z ljudmi s posebnimi potrebami, v bolnišnicah, kjer so otroci na dolgotrajnem zdravljenju. V Franciji in najbrž še kje je kamišibaj tudi didaktični pripomoček pri katehezi otrok. V francoskih knjigarnah se da dobiti že pripravljene ilustracije z besedili svetopisemskih zgodb. Vseeno se mi zdi, da otrokom bolj ostane v spominu, če kaj sami izdelajo, narišejo, pripravijo in izvedejo.

Ne samo svetopisemske, tudi mnoge zgodbe iz našega pripovednega izročila pripovedujejo o Jezusu in njegovih učencih, o Mariji, svetnikih ali se dotikajo drugih verskih vsebin, ki nam približajo vrednote, kot so ljubezen, sočutje, dobrotu. V knjigi Marjana Tomšiča Noč je moja, dan je tvoj sem našla preprosto, a čudovito zgodbo o usmiljeni ptici, taščici. Taščica me vedno spomni na mojo mamo. Ko je delala na vrtu, se ji je jeseni vedno pridružila ptica z rdečim perjem na prsih. Pa veste, od kdaj in zakaj ima taščica na prsih perje rdeče barve? Prisluhnite zgodbi. Prilagam pa še nekaj ilustracij.

Bilo je takrat, ko so križali Jezusa. Najprej so ga bicali, potem pa so ga na križ pribili in preden so križ dvignili, so mu na glavo posadili krono iz trnja. Bodice so bile ostre, zajedle so se v kožo in pojavile so se kaplje krvi. In potem je revež visel na križu, hudo trpel in umiral. Bil je tudi silno žejen, a rimski vojaki mu niso privoščili niti požirka; v usta so mu rinili le gobo, pomočeno v kis in pelin, a tega se ni dalo piti.

Vse to je opazovala drobna ptica in Jezus se ji je hudo zasmilil. Čutila je njegovo žejo kot bi bila njena. In je odletela do izvira; tam je s kljunčkom zajemala vodo in nosila Jezusu kapljico za kapljico.

Tako je Jezus pil kapljice njenega usmiljenja. Seveda ga to ni odžejalo, a tolažilo ga je v hudi stiski in žalosti. S čela so padale kaplje krvi. In nekaj

kapljic je padlo tudi na prsi usmiljene ptice. Tam jih je perje vpilo, in od takrat je z barvo Jezusove krvi zaznamovan ves rod teh ptic.

Potem je, kot veste, Jezus na križu umrl. Sneli so ga z lesa in položili v kamnit grob, pred vhod pa zavalili velik kamen.

Tista ptica, ki mu je nosila v kljunčku kapljice iz studenca, se je zaljubila v Jezusa in ga ni zapustila niti po smrti. Skakljala je okoli groba in ga jokaje klicala: »Živ! Živ! Živ!« Čutila je mraz v njegovem telesu, a v njenih prsih je plamenel ogenj ljubezni.

In pravijo, da je ta ogenj Jezusa spet ogrel v telo, a ljubezen zveste ptice ga je priklicala nazaj v življenje...

Ker je v vsakem človeku tudi trpeči človek, ki ga zebe in žeja po ljubezni, prileti taščica k nam vselej takrat, ko se nam bliža mraz. Prileti, da bi nas ogrela.

Špela Pahor

Projekt »Preživeti« ali vojna v Tigraju

V Etiopijo sem šla trikrat kot prostovoljka, prvič leta 2017, preko p. Jožeta Andolška. V Etiopiji živi več kot 80 različnih narodov in etničnih skupin, ki govorijo kakih 200 različnih jezikov. Je ena od držav na afriškem rogu, kjer se gospodarstvo najhitreje raz-

vija. Vseeno je na ulicah velikih mest polno beračev, starih, brezdomcev, otrok, invalidov, slepih. Mnogo deklet je prisiljenih v prostitucijo, da lahko njihova družina preživi. Mnogi mladi zapadejo v drogo. Prisotna je trgovina z ljudmi. Veliko dela imajo tudi na področju zdravja, preprečevanja bolezni, cepljenja, opismenjevanja, šolstva, dostopa do pitne vode.

Lani februarja sem bila tam tretjič. Marca so tudi v Etiopiji razglasili pandemijo. Zaprli so šole in vrtce. Konec junija je vlada za mesec dni prekinila telekomunikacije. Ubili so priljubljenega pevca Hachalu Hundessa, pripadnika etnične skupine Oromo. Zaradi tega so bili v regiji Oromo protesti. Veliko ljudi je bilo ubitih, na tisoče zaprtih zaradi »varnostnih razlogov«. 29. avgusta bi morale v Etiopiji potekati predsedniške volitve, ki pa so bile prestavljene zaradi pandemije. Oktobra so Tigraj so napadli velikanski roji kobilic! Mediji so ves čas poročali tudi o nespornostih med Etiopijo, Sudanom in Egiptom zaradi velikega jezua na reki Nil, sami mu pravijo GERD, Grand Ethiopian Renaissance Dam.

Na začetku novembra je vlada zopet prekinila vse telekomunikacijske povezave. Tokrat v pokrajini Tigraj. Tu so bile septembra regionalne volitve in zmagala je stranka TPLF. Federalna vlada jih je označila za nelegalne. Pod pretvezo, da je stranka TPLF napadla vladna vojaška oporišča v bližini Mekelle, je zvezna vojska 4. novembra napadla Tigraj. V Adis Abebi so trdili, da hočejo v Tigraju le znova vzpostaviti red in zakon (law enforcement). »To ni vojna proti tigrajskemu ljudstvu, ampak proti stranki TPLF«, so rekli. A dejstva kažejo drugače.

Ko so spopadi postajali vse hujši, so predsedniki treh afriških držav ponudili pomoč pri mediaciji, a je vlada v Adis Abebi vse zavrnila, češ da gre za notranje zadeve. Po vsej državi so vladni organi iz »varnostnih razlogov« zaslíševali in zapirali Tigrajce. 28. novembra so federalni vojaki zavzeli prestolnico Tigraja, Mekelle. Vlada v Adis Abebi je razglasila konec vojne. Takrat je premier, ki ni maral, da se druge države vmešavajo v notranje zadeve, napisal še eno pismo za javnost. V zadnjem odstavku je nagovoril prijatelje Etiopije, naj pomagajo obnoviti, kar je bilo porušeno...

A vojna v tej gorati regiji se do danes še ni končala. Z zvezno vojsko naj bi sodelovale še vojaške enote Amharcev in Oromov, pa tudi Somalcev, ZAE in eritrejska vojska. Vladi v Adis Abebi in Asmari sta to dolgo zanikali. Nekateri analitiki menijo, da je bil napad na Tigraj načrtovan že pred nekaj leti. Najprej naj bi etiopska vlada preko medijev očrnila stranko TPLF in ji kot grešnemu kozlu naprtila krivdo za vse probleme v državi. Predsednik Abiy Ahmed Ali je svetovni javnosti zatrdil, da njegova vojska ni ubila niti enega civilista – kot da bi Tigraj napadel z vodnimi pištolami. A to ni res. Bomardirali so mesta in vasi, ubili čez 50 tisoč nedolžnih civilistov, otrok, žensk, mladih in duhovnikov. Napadali in izropali so tudi verske objekte in institucije. Uničili so tovarne, šole, bolnice. Izvensodni poboji in skupinska posilstva so postali vsakdanja praksa napadalcev. Z grožnjo smrti so prisilili očete, da spolno zlorabijo svoje hčere. Več milijonov ljudi je od strahu zapustilo svoje domove ali so jih k temu prisilili. Notranji premiki prebivalstva povečujejo možnost prenosa Covid-19. V Sudan se je do zdaj zateklo že čez 60 tisoč beguncev. V tem trenutku več milijonov ljudi potrebuje nujno humanitarno pomoč. Mnogi umirajo od lakote, ki je postala orožje, s katerim hočejo Tigrajce prisiliti k vdaji. Napadalci so izropali in zažgali hiše, požgali polja in pridelke, pokradli in poklali domače živali. Vlada novinarjem in mednarodnim humanitarnim organizacijam preprečuje dostop do regije. Humanitarni delavci se srečujejo z nepredvidenimi in nejasnimi postopki odobritve dostopa in birokratskim

zavlačevanjem. Novembra je vlada sicer dovolila dostop humanitarne pomoči v tigraske regije, a le na območja, ki so pod kontrolo etiopske vojske. Milijoni žensk, otrok in moških, tudi beguncev, je v resnično obupni situaciji. Humanitarna kriza se pogloblja iz dneva v dan. Veliko ljudi je od lakote že umrlo.

Etiopski verski voditelji so na kolenih prosili za nujno humanitarno pomoč.

Albert Viñas, predstavnik organizacije Zdravniki brez meja, je bil eden prvih, ki mu je uspelo priti v Tigras. Kljub pritiskom Združenih narodov so ZBM in prvi konvoji s humanitarno pomočjo lahko prišli v Tigras šele 16. decembra. »Ker letalski poleti niso bili možni, smo vso pomoč pripeljali po skoraj 1000 km dolgi cesti iz Adis Abebe do Makele. Banke v Tigrasu so bile zaprte, tako da tudi denarna pomoč ni mogla priti. Obiskali smo tudi mesta Adigrat, Adwa in Axum. Nikjer ni bilo elektrike ali vode. Bolnišnica so bile uničene ali v slabem stanju, zdravil ni bilo, ker so jih pokradli, bolniki so bili podhranjeni. Ljudje so se razbežali na vse strani, se zatekli k sorodnikom. Pod eno streho je tako živelo tudi 35 prestrašenih ljudi. Vsi so nam dajali listke s telefonskimi številkami in nas prosili, naj posredujemo sporočila njihovim družinam. Humanitarna pomoč je za enkrat prišla le do glavnega mesta Makelle in območij, ki ležijo ob glavnih cestah. Veliko ljudi se je zateklo v gore, ki so visoke od 2000 do več kot 3000 metrov«, poroča.

Francesco Rocca, predsednik italijanskega Rdečega križa, je Tigras obiskal februarja. »V Makelle manjka hrane, zdravil in veliko nujnih storitev. Otroci živijo v strašnih razmerah. Na tisoče razseljenih oseb živi v taboriščih v nečloveških pogojih. Podhranjeni so, velikokrat ločeni od ostalih družinskih članov, brez zdravstvene oskrbe. Naš Rdeči križ že sodeluje z etiopskim. Situacija v ruralnih okoljih pa je še hujša kot tu v Makelle. Bolnišnice ne delujejo, ker so bile uničene v spopadih.«

Po poročanju UNICEFa posledice vojne najbolj občutijo otroci. Družine so v hudih psiholoških stiskah, bojijo se vrniti domov, saj jim varnost ni zagotovljena. UNICEF poroča o akutni podhranjenosti,

ki že ogroža življenje. Pomanjkanje vode, hrane, higienskih pripomočkov in zdravstvene oskrbe lahko privede tudi do izbruhov različnih bolezni.

Tigrasji prosijo mednarodno javnost, naj stopi v akcijo in zagotovi, da se eritrejske, etiopske in vse druge vojaške sile umaknejo iz Tigrasa in da se omogoči dostop za humanitarno pomoč. Prav tako naj se dostop omogoči tujim novinarjem, da bodo lahko objektivno poročali s terena. Zagotovi naj se tudi poglobljena, neodvisna mednarodna raziskava vojnih zločinov in zločinov proti človeštvu. Mednarodna javnost naj vlado v Adis Abebi pripravi do tega, da preneha z vojno in začne dialog s ciljem rešiti politične probleme v Tigrasu in Etiopiji.

Ne glede na to, kaj so ali naj bi TPLF v času svojega vladanja slabega storili, si prebivalci Tigrasa niso zaslužili takega maščevalnega in ubijalskega pohoda zvezne vojske in pomočnikov. Namesto da bi vlada pomagala revežem, nepismenim, brezdomcem, bolnikom, uličnim otrokom, kmetom, mladim, brezposelnim itd., tujcem prodaja zemljo in zapravlja denar za tanke in bombe. Po drugi strani se v Etiopiji plača vse zdravstvene storitve in celo najemnino za barako iz navadne plastične cerade. Etiopija je v mojem srcu ostala predvsem dežela, ki jo globoko zaznamujeta vera in upanje. Želim si, da bi se vse med seboj sprte strani v Etiopiji uprle skupnemu sovražniku, revščini. Hvaležna sem Bogu, da lahko skrbim za nekaj sirot v Etiopiji in tudi bralce prosim, da pomagajo po svojih močeh.

Po različnih virih povzela Špela Pahor

MOLITVENA NAVEZA za dobre družine in duhovne poklice

Kot so plezalci v gorah med seboj povezani
z isto vrvjo, tako smo v molitvi povezani

Že skoraj 20 let je, odkar smo pričeli z načrtno molitvijo za dobre družine in duhovne poklice kot Molitvena naveza. Po tolikih letih je dozorelo preoblikovanje teh uvodov. Predvideno je, da bi 4 tedne molili v zaporedju tednov posameznih liturgičnih časov. Ker pa ima veliko vrednost pred Bogom vsaka iskrena molitev, si vsakdo lahko tudi po svojem čutenju prilagodi izbiro tedna.

Naj bo naša poživita molitev klic k Bogu, naj tako kliče, da njegovega klica ne bi nihče preslišal. Med nami molivci naj še naprej prebuja hrepenenje po tem, da bi v naši domovini bili dobri zakoni in družine; dobri duhovniki, redovniki in redovnice; prav tako zadovoljni in vedri tisti, ki so samski. Vsem pa naj naša molitev izprosi potrebnih Božjih darov, da bi življenje vsakega postalo pot za zorenje v svetosti, za izpolnitev našega zemeljskega bivanja in prava priprava na končni cilj vsakega človeškega življenja, ki je v večnosti. Hvala vsem, ki se nam pridružujete v Molitveni navezi.

br. Primož Kovač, provincialni minister

Za popestritev prispevka *Molitvena naveza* prilagam zapis izpred 50-tih letih v Novomašni številki Družine, junij 1971, ki je tudi danes aktualen.

ZGODBA O PRETRGANEM OČENAŠU

Bilo je 12. aprila 1971, natanko deset let od tistega dne, ko je Jurij Gagarin kot prvi vesoljec obkrožil Zemljo.

Sedeli smo pri večerji. Naši trije otroci — vsi študentje — so imeli tako razbit študijski čas, da smo se mogli zbrati za družinsko mizo le enkrat na dan. Zato so bile naše večerje tudi ob delavnikih nekako praznične, bolj po vzdušju kot po vsebini. Žena je imela za to poseben čut in srečno roko. Zmeraj smo vse pojedli, ker se nam je zdelo vse imenitno, in otroci so se navadno razbesedili o vsem, kar jim je prinesel dan. Bili smo družina.

Kot vedno sem tudi ta dan hotel pred jedjo opraviti običajno molitev. Toda tokrat sem jo samo napol. Na obrazih vseh treh otrok sem zasledil nenavaden odpor, pomešan z izrazom ironije, da sem obstal. V trenutku onemelosti me je preblisnil nenadni izvor te reakcije: Zakaj prav danes? So se dotlej pretvarjali? Sem bil mar slep?....

Skušal sem se obvladati in vprašal trenutku primerno: Kaj je? Ali bo to sploh molitev? Sramujmo se!

Boris, ki mu je bila pripomba dobrodošla iskra v smodnik, je hipoma eksplodiral: Kdaj bomo že nehali s tem očenašem?!

Žena me je pogledala z grozo v očeh, z občutkom, da je v hišo udarila strela. Omamljen od te strele sem izjecljal: Misliš resno?

- Za šalo menda ne bomo delali revolucije v hiši... Oprosti, oče, ampak mi imamo tega mysticizma dovolj. –
- Tako? Torej ateisti in kar vsi hkrati..
- Ne zamerita, starša! Ta naša religioznost je sicer del družinskih vezi, toda nič več ko to, — blagodišeče kadilo, ki zapušča sled intimnega razpoloženja, pri nas treh pa še več mučnega premagovanja.

- Do danes sem mislil, da smo skladna in srečna družina, kjer „sveti Duh razprostrl je krila nad mizo“, kakor stoji v Župančičevi Dumi.
- Pustimo Župančiču Svetega Duha z vso belokranjsko folkloro vred! Pošteno ti priznam, da smo se vsi trije odločili za dosleden znanstveno racionalen pogled na sveti.
- Pa vas menda ni Gagarinov polet tako prevzel, da vam je v enem samem dnevu spremenil spoznavni nazor?
- Gagarin je pri tem nedolžen, morda je dal samo nekakšen povod... Svoj pravi nazor smo pač prikrivali in hodili v cerkev iz obzirnosti do vaju..

Zdaj je tudi Darja zavihtela svoj nož: Spoznali smo, da krščansko bogočastje z evharistijo vred ni drugega ko nadaljevanje poganškega malikovanja.

In še Magda je vrgla svoj kamen, da dokončno pobije „nevarno zver“: Bajke o stvarjenju, Trojici, brezmadežnem spočetju, vnebovzetju, neumrljivosti duše in večnosti so primitivistično posiljevanje svobodnega razuma, poniževalno uklepanje v spone mračnejših verig ...

Nabita tišina pred pričakovano strelo iz mojega oblaka.

Toda strela začudo ni udarila. Kot da so povedali nekaj razveseljivega, so poslušali mojo odločitev: Če je tako... če je ta ateistična zarota vaša življenjska nujnost in če vas tudi družinska religioznost osebno moti in ponižuje..., tedaj mora biti ta pretrgani očenaš pač tudi poslednji za to mizo. Upam, da se vam zavoljo mojega in materinega križa, ki se mu pri mizi ne bova odrekla, ne bo zataknil noben grižljaj...

Tisto noč dolgo nisem zatisnil oči. Negibno kakor zadet od kapi sem zrl v strop, tam pa so

črno risali elegični stih iz Dume (ki jo znam še iz dijaških časov na pamet):

„Siv dan je prišel. Razšli smo se vprek in šir,
- med nas je usekalo in nas razteplo po
sveti...”

Da, ti stih veljajo zdaj meni in moji družini... Podzavestno sem jih ponavljal, dokler mi niso avtomatsko zakrožili kot na pokvarjeni plošči. Iz tega večnega vrteža me je vrgel jok žene, ki je skrivoma in nezadržno jokala pod odejo.

Minila so leta. Naši „revolucionarji” so zlezli v poklice in zakonska gnezda.

Z ženo sva se že davno sprijaznila z uso-
do osamelih in pozabljenih staršev. Pa se
je zgodilo drugače. Kakor golobi se vračajo
domov in sedajo za staro družinsko mizo.
Zdi se nama, da iščejo spominskih stikov iz
svojih rosnih let, kot da lahko le preko naju
zapolnijo praznino med otroško preteklostjo
in zrelo sedanjostjo.

Ondan se je Magda na lepem izpovedala:
Bila sem pri veliki maši, kjer me je do mozga
pretresel Händlov Aleluja. Nisem vedela, da
lahko muzika človeku vrača izgubljena čustva
in nazorska stališča..

Ko smo se zadnjič razhajali, je Darja vzela
s police Družino in si jo izprosila brez besed:
Kajne, saj jo lahko vzamem s seboj...

In ko me je pred dnevi Boris zategnil k
zdravniku, sem naključno odprl mali pre-
dalček njegovega avtomobila. Mislil sem,
da ima v njem cigarete, toda namesto njih
me je pozdravil miniaturni portret Madone
begunke. Njegov talisman...

Zdaj spet verjamem stihom iz Dume: Tam
sveti Duh razprostrl je krila nad mizo..

Z ženo jih podoživljava, kot da jih je pesnik
pisal tudi za naju, za vse nas.

br. Placid Prša

Se želite pridružiti Molitveni navezi za dobre družine in duhovne poklice? Preprosto.
Pišite na sedež province: **Slovenska kapucinska provinca**, Mekinčeva 3, 1000
Ljubljana; na elektronski naslov: **kapucini.provincialt@rkc.si** ali pa na spletni strani:
www.kapucini.si/poslanstvo/molitvena-naveza-za-dobre-druzine-in-duhovne-poklice/
najdete obrazec za vpis in ga izpolnite.

Krščansko bratstvo je Božja resničnost

V Jezusu Kristusu smo bratje drug drugega. Jaz sem brat za drugega; a razlog temu je, kar je Jezus storil zame in v meni; drugi pa je postal zame brat zaradi tega, kar je Jezus Kristus storil zanj in v njem. Brat je moj bližnji, ki ga je odrešil Kristus in ga odvezal grehov, poklical k veri in večnemu življenju. Najina skupnost temelji samo na tem, kar je Kristus storil za oba. Jaz imam in bom imel povezavo z drugimi le po Jezusu Kristusu. Čim bolj resnična in čim globlja bo naša povezava, toliko bolj bo vse, kar bi moglo biti med nami, izginilo – in toliko jasneje, bolj čisto bo vladal med nami le Jezus Kristus s svojim delovanjem.

Brez Kristusa vlada nesloga med Bogom in ljudmi ter med človekom in človekom. Kristus je postal srednik, ki je pomiril nas z Bogom in ljudi med seboj. Brez Kristusa ne bi spoznali niti brata niti ga ne bi mogli srečati. Pot nam

preprečuje sam naš jaz. Jezus je odprl pot do Boga in do brata. Sedaj lahko kristjani živijo skupaj v miru, se lahko imajo radi in lahko strežejo drug drugemu, lahko postanejo eno. Samo v Njem smo eno, samo po Njem smo med seboj povezani.

Evangeljsko bratstvo predstavlja prostor, v katerem lahko bratje skušajo vzpostaviti resnične medosebne in bratske odnose. Bratska ljubezen pa ni spontana, ampak je sad prepričanja. V tem primeru ljubezen ne izvira iz življenjskih vzgibov, ampak iz meril vere. Bratska ljubezen presega nagonske odzive (všeč mi je, ni mi všeč; užalil me je, ne sprejema me ...). V drugi osebi odkriva brata, ker je njegov Oče moj Oče in ker je moj Bog njegov Bog.

Ni važno, ali je med nama sorodnost. Skupno nama je nekaj bolj pomembnega, in sicer podzemna korenina, ki utrjuje in podpira najini različni bitji. Ta korenina je Oče. Na ta način sva v izvornem očetovem bistvu oba ena in ista resničnost. To prepričanje raste iz vere.

Bratstvo je resnično krhka posoda v naših rokah. Bratstvo Je nikoli dokončana zgradba, nikdar doraslo drevo ali bitje, ki se nikdar ni dokončno rodilo. Bratstvo je vsak dan nov začetek. Zanj je treba skrbeti in ga gojiti vsak dan kakor občutljivo rastlino. Pogosto ga je treba zdraviti kakor bolnega otroka.

Misli so vzete iz knjige p. Ignacia Larrañaga *Povzpni se z menoj*

Odmev na spletni odmik DMŽ „Bratsko življenje“

Misli in spodbude nagovorov ter molitev bi strnil v tri konkretne cilje:

1. Urediti in poglobiti moram odnos s samim seboj, da bom lahko gradil odnos z drugimi. Predvsem moram biti iskren s

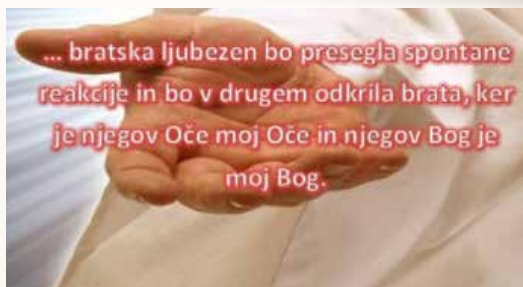
samim seboj. Vsak človek živi z idealizirano podobo samega sebe, medtem ko je njegovo resnično stanje, uspehi in porazi, dobrota in grešnost, navadno nekoliko drugačno. Čim manjša je razdalja med »idealno« in »realno« podobo samega sebe, tem bolj iskren in koristen bo moj odnos z brati. Brez iskrenosti ni bratske skupnosti.

2. Če bom sprejel samega sebe, z ranami in dobrimi deli, bom lažje razumel in sprejel tudi brata z dobrimi in slabimi lastnostmi. Pri tem je največja skušnjava, da ga sodim predvsem zaradi njegovih slabih dejanj. Vsak človek, ki je izpostavljen kritikam, se bo začel braniti. V takšnem stanju (»vojnem stanju«) ni zmožen, da se sooči s svojo resničnostjo in da se poboljša. Jezus je večkrat poudarjal: »Ne sodite, da ne boste sojeni,« in »nisem prišel sodit, ampak zdraviti«.

3. Pri gradnji bratske skupnosti si je treba načrtno in zavestno prizadevati za empatično držo. Empatija je sposobnost vživljanja v drugega kot drugega.

Za primerjavo: »simpatija« išče sebi enakega, »apatija« ignorira drugega, »antipatija« odklanja in nasprotuje drugemu.

Jezus je z vsakim bratom navzoč v vseh življenjskih okoliščinah. Podobno velja v času pandemije, ko v trenutnem stanju želi izzvati

naš odgovor in pripravljenost za izgradnjo bratske skupnosti.

Ivan Rojnik

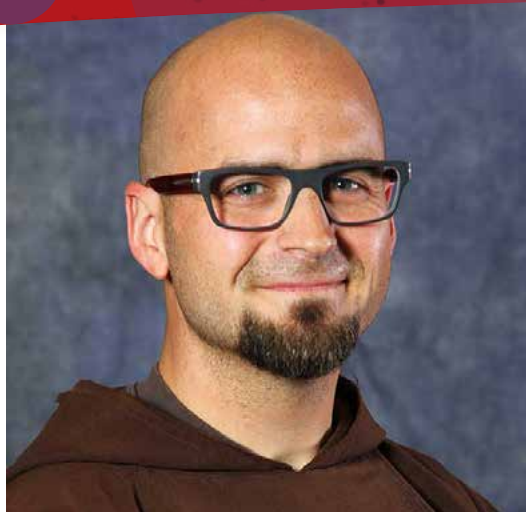
Kapucinsko bratstvo

V našem bratstvu v Ljubljani nas je trenutno 5, še pred 4 meseci nas je bilo 6. Smo podoba Cerkve?

Ja, tudi mi smo »domača Cerkev«. Hiša, v kateri živimo, je naš dom in v njem se dogajajo stvari, ki so tipične za dom. Drug drugemu smo podarjeni. Nihče si ni izbiral, ali bom živel s tem bratom ali ne. Po skrivnostnih poteh, ki so se odvijali v glavah naših predstojnikov in naših glavah in pogovorih, smo se znašli skupaj. Zbrani smo zato, da skupaj molimo. Vsaj trikrat dnevno se zberemo v kapeli, od koder se iz naših ust, pa upam tudi iz naših src, dviga k Bogu hvalnica, prošnje, pa še kaj drugega. Zbrani smo skupaj, a vsak s svojo nalogo: predstojnik, župnik, študent, knjižničar, spovednik, ekonom, katehet, obiskovalec bolnikov... Nikomur ni dolgčas. Skupaj posedimo ob mizi in se veselimo dobre hrane, pijače in klepeta. Včasih se nam kar nikamor ne mudi. Glave staknemo skupaj, ko je treba načrtovati našo bližnjo prihodnost. Ne manjka pa tudi kakšna čestitka, pa užaljenost, nerazumevanje, skok na pomoč, ... Hvala Bogu, da nam je Bog dal tudi potrpežljivost in sposobnost, da drug drugega obdarimo z odpuščanjem.

br. Primož Kovač

Br. Michael Joseph Goark

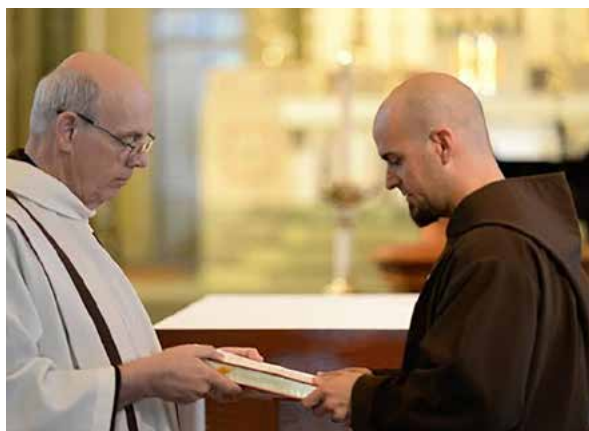
Br. Michael Joseph Goark je animator za duhovne poklice v provinci sv. Jožefa v ZDA. Pravi, da so glavni animatorji za duhovne poklice Bog Oče, Bog Sin in Sveti Duh, on pa je le spremljevalec na tej poti razločevanja. Njegova pot je bila zelo zavita, naporna, skoraj usodna. Začela se je v domači, revni, verni luteranski družini, skupaj s očetom, poklicnim fotografom, mamo in dvema bratoma. Molili so pred jedjo in vsako nedeljo hodili k bogoslužju ter redno k verouku. Ko je dopolnil deset let, so se iz nevarne soseske v kalifornijskem Sacramentu, v želji po boljši izobrazbi otrok, preselili v Vancouver, Washington, kjer je oče dobil službo.

Michael je prvo življenjsko krizo na cesti življenja doživel ob prihodu v javno srednjo šolo. Njegove goreče misijonarske namere so se v hipu razblinile. Za sprejetost je moral pred Jezusa postaviti šport in/ali dekleta. Izbral je šport. Za družino in Cerkev si je »nadel« masko, prvo izmed mnogih in tako vozil »avto življenja«, lahko bi rekli najprej

po dveh pasovih, nato pa še po pasu drog. Ko se je pridružil klapam, so se tudi pogoji za sprejetost med zaostri: alkohol, spolnost, mamila. Vsako nedeljo popoldne je bil pri njih, medtem ko je dopoldne še hodil v cerkev, a v njem se je bil notranji boj. Ustvaril si je svoj zelo prilagojen, relativistični moralni kompas in postal konfliktna oseba.

Ko je bil star 16 let, ga je oče honorarno zaposlil v eni izmed njihovih foto trgovin. Vsi v družini bi še Arabcu prodali puščavski pesek, vse je šlo strmo navzgor: zaslužek, uspeh v šoli, že tako velik ego in vse tri kariere – trgovska, žurerska ter mamilarska. Pri tej mu je eksperimentiranje ušlo iz rok in postal je odvisnik. Mamil ni le užival, temveč tudi prodajal. Poskušal je vse po vrsti, a odvisnost zelo uspešno prikrival. Izgubljal je vero, nehal je hoditi v cerkev.

Dodatni šok je bila spreobrnitev staršev v katoliško vero. Od tedaj sta bila starša kot starša zanj izgubljena. Po maturi se je nadaljevala vožnja po kariernih lestvicah. Postal je najprej šef ene trgovine, potem v nadzornik treh v Kaliforniji. Tam je njegova mamilarska pot doživela bliskovit vzpon, tako pri uživanju, kot tudi prodaji. Štirikrat več je zaslužil ilegalno kot pa legalno. Iz »travce« prešel na protibolečinske tablete ter kasneje na heroin.

Njegovo vijuganje po cesti življenja je postalo vse bolj očitno. Začel je zamujati na delo ali pa ga sploh ni bilo, krasti podjetju.... Oče ga je nekega jutra, ko je omamljen spet zamujal, poklical v pisarno, mu hlipajoč povedal resnico v oči in vrgel iz službe. Takrat je zletel iz dveh pasov, ostal je le pri mamilih. Hitro je postal brezdomec, zmrzoval premočen do kosti, jedel po smetnjakih, kradel... in počel še hujše stvari za preživetje in da bi le dobil mamila, dokler ni po dveh letih in pol le spoznal, da nima izbire, da mora priti do svojih staršev, sicer bo umrl. Priletel je na tla: »To sem poimenoval milostni trenutek ali nekaj podobnega. Vedel sem, da bom umrl, če vzamem še eno vrečko heroina. In tako se spomnim, sem stal pod mostom v industrijskem delu mesta Portland, ogrnjen v stare odeje in kartonske škatle in sem rekel: »Le moliti moram in edina molitev, ki mi je prišla na misel iz mojih protestantskih časov je bila »Oče naš«, in tako sem molil »Oče naš« z vsem svojim srcem in me je zmanjkalo.. Zbudil sem se naslednje jutro in imel sem prvi trenutek bistrosti v treh letih in sem dejal: »Pokliči svojega očeta, pokliči svojega očeta.« Šel sem do bencinske črpalke in tam so imeli telefonsko govornico. Imel sem kakih 35 centov in jih spustil v režo telefona in poklical 360 281 4001. To si bom vedno zapomnil. To je bila številka mobilnega telefona mojega očeta.«

Ni vedel, da sta ga starša najprej zelo iskala po ulicah, nato pa se pred nekaj meseci preselila v Milwaukee v Winconsinu, več kot tri tisoč kilometrov proč: »In sedaj sem tam, pri telefonski govornici, 360 281 4001, misleč moj oče je le nekaj kilometrov proč, doma. In moj oče je dvignil telefon. »Halo, Michael tukaj!« Jaz pa: »Michael, tu je tvoj sin!«.... Bilo, čutilo se je kot večnost... Bil je verjetno le trenutek in naslednja stvar, ki jo je moj

oče rekel, ko se je zbral, hlipal je. Preprosto je rekel: »Kje si?« Odgovoril sem: »Sem pri tej bencinski črpalci!« »Ne premakni se niti za milimeter!«, je odgovoril in odložil.« Čez deset minut sta pridrvela brata in ga spravila k staršem v njun novi dom.

Sledilo je odvajanje od drog na kliniki. Ob vožnji domov si je zaželel iti v cerkev, kamor sta hodila oče in mama, ki sta ga nekoč iskala po ulicah in zaupala Bogu, da on skrbi zanj. Tam je pri »Jagnje Božje«, klečeč in zlomljen, spoznal, da je isti Jezus, ki ga je kot ljubečega Jezusa spoznal kot otrok »bil sedaj tukaj... To je resnično!«

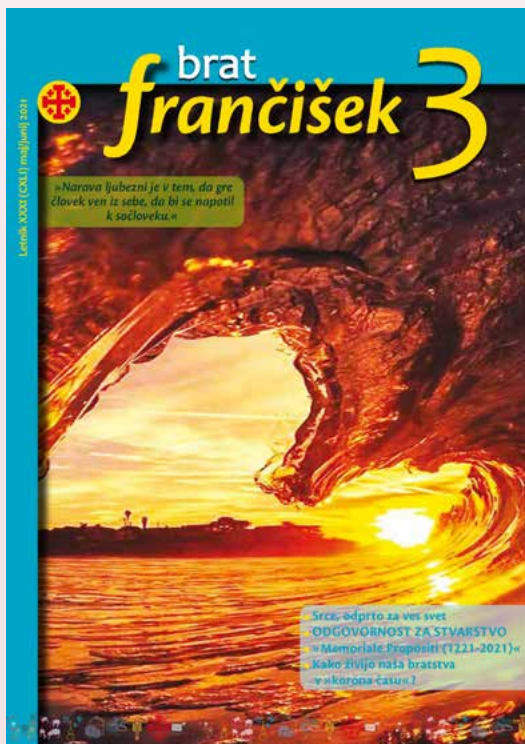
To je bil njegov klic v duhovni poklic. Vstopil je v katehumenat. Po dolgem iskanju svoje bodoče poti je prek predavanja v očetovi katoliški knjigarni prišel do blaženega br. Solanusa Caseya, bratov kapucinov in sv. Frančiška. Po 13 letih študija je bil posvečen v duhovnika.

Mlade spodbuja, naj se ne bojijo prisluhniti Gospodovemu klicu in se nanj odzvati, da ne bodo nekoč obžalovali »Kaj pa če?« Naj pokličejo animatorja za duhovne poklice!

*Po pričevanju na YouTube kanalu Eddija Traska
povzel br. Gregor Rehar*

brat
francišek
https://www.franciskani.si/?page_id=383

Po dobrem letu boja z virusom in epidemiološkimi ukrepi smo vsi že rahlo naveličani vsega tega. Počasi se sicer izvijamo iz primeža koronavirusa, saj se povečuje precepljenost, pa tudi upoštevanje ukrepov kaže svoje sadove. Kdaj bomo torej svobodno zadihali iz polnih pljuč in zapeli iz vsega srca, brez skrbi da bomo s tem koga okužili ali bili sami deležni okužbe. Ne vemo. Upam, da čim prej.

V tokratni številki revije Brat Francišek se bomo seznanili »s srcem, ki je odprto za ves svet«. S. Metka Kos FMM je za nas prebrala in zapisala razmišljanje ob tretjem in četrtem poglavju okrožnice papeža Frančiška Vsi smo bratje.

Nova kateheza OFS v skrbi za naš skupni dom nas osvešča v odgovornosti za stvarstvo.

Ob 800-letnici vodila OFS »Memoriale Propositi (1221-2021)« je generalni minister OFS Tibor Kauser napisal pismo, v nadaljevanjih pa bomo spremljali pot vodila.

Med znanimi člani Frančiškovega svetnega reda bomo tokrat spoznali Adele Brise, ki je hodila od hiše do hiše in otroke versko poučevala.

Verjetno se je marsikdo spraševal, kako živijo bratstva OFS v »korona času«? Odgovore je za nas poiskala Mateja Trajbarič OFS.

Živi rožni venec v rubriki ŽETEV prinaša nove duhovne spodbude, ki jih pripravlja p. Krizostom Komar OFM.

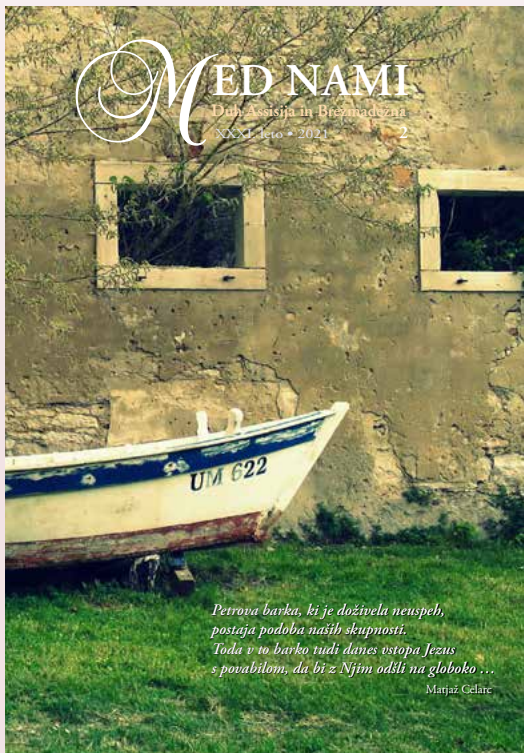
Za Frančiškovo mladino in druge je v mesecu februarju potekalo že drugo e-srečanje na temo zorenja. Tokat je bilo pod drobnogledom misijonsko zorenje, med gosti pa misijonarka s. Urša Marinčič ŠSFKK in zakonca Gabršček.

Svetodeželska rubrika nam prinaša prvo nadaljevanje razmišljanja o romanjih, ki ga je napisal p. Frédérico Manns OFM, prevedel pa p. Stane Zore OFM.

Med pozabljenimi spretnostmi bomo tokrat našli priljubljen napitek: sirup iz smrekovih vršičkov. Poglejte, kako ga lahko sami pripravite!

Vsem želim prijetno branje, pa zdravi ostanite!

br. Janez Papa

Druga letošnja številka revije Med nami se podaja na morje z apostolom Petrom; po noči, v kateri ni nič ujel, ga Jezus povabi, naj odrine na globoko in vrže mreže. Že v uvodniku p. Andrej Sotler trdi, da se ga splača ubogati. To misel razvijajo in poglobljajo tudi drugi pisci: p. Martin Kmetec in Janja Ahčin v rubriki Duhovni pogledi, Matjaž Celarc v Svetopisemskih ikonah in tudi predsednica OFS Slovenije Fani Pečar, ki je tokratna gostja v rubriki Pogovor.

Da prinaša hoja za Jezusom drugačne prioritete in presoje o tem, kaj pomeni služiti Bogu, nam pove papež Frančišek v sestavku p. Milana Kosa. Kako je sveta Klara razumela

to Jezusovo povabilo, nam posredujejo sestre klarise. OFS Slovenije je na duhovnem kapitlju nagovoril p. Bernard Goličnik v razmišljanju o odpuščanju, ki nas osvobaja notranjih vezi in prinaša svoboden pogled.

Tudi v rubriki Med minoriti se marsikaj najde: zlata maša p. Benjamina Mlakarja in zapis o minoritskem misijonarju z zelenim klobukom – če vas zanima, kdo je to, odprite zadnjo številko revije Med nami.

26
Med minoriti

Zlatomašnik pater Benjamin Mlakar

Po pripovedovanju p. Benjamina zapisala Zdenka Golub

mame Načič. Rojen je bil kot zadnji otrok. Starejša brata Ivan in Franc ter sestra Marija in Anika so žal že vsi pokojni.

Na kmetiji so pomagali prav vsi otroci. Sestre so pomagale mami in hodile tudi na dnino, on pa je bil kot najmlajši zadolžen za palo. S sosedovimi otroki so uspešili marsikatero vragolijo. Peki so koruzo, krompir, jedli repo in jahali ovce. Pastli so ovce, koze, krave in vole. Spominja se tudi, kako je hodil z brento (puto) po vodo. Če mu je spodrslilo, je vse polil in zopet je moral nazaj v dolino (grubo) po vodo. Živno so napajali v mlaki, ki je v poletnih mesecih velikokrat presahnila, zato so morali nositi vodo tudi za živino.

Dobro se spominja, da ko je v soboto ob 16. uri v zvoniku zazvonilo delopust, so prenehali s težkimi deli. Možje so v roke vzeli šibnate metle ter počistili hlev in dvorišče. Zenske so očistile hišo, porabile leseni pod, pripravile leseno kadi z vodo, da so se umili, in dale namakati perilo, da so ga lažje oprale. Drugi dan, v nedeljo, so odšli peš k masi v sedem kilometrov oddaljeno župnijsko cerkev Sv. Trojice.

Vsak večer so molili rožni venec. Njegovo vero je zagotovo okrepila domača pobožnost. Oče je gljotaj opraviil živino, se umil in preoblekel. Stopil je do bogovega kota in nekaj polglasno mrmral. Sam ga je z zavestnostjo in radovednostjo opazoval in poslušal. V spominu so mu ostale njegove besede: »Na čast in trošt Sv. Duhu za našo družino.«

Ker je bil majhen in droben, ga je mama vpisala v prvi razred z devetimi leti, saj ga prej niso sprejeli v šolo.

Vsaka maša je zlata, ni pa vsak duhovnik zlatomašnik. Slavje zlate maše je zato v resnici razlog za zahvaljevanje, za zvestobo in za vse tiste darove, ki jih Gospod daje duhovniku in po njem Božjemu ljudstvu vseh letih njegovega služenja. Dan zlate maše je

Doživetij iz Assisija se spominjata zakonca Aleš in Ambra Vodopivec; da življenje utripa, nam povesta zakonca Plestenjak v razmišljanju o »starševanju«; rubrika Otroci med nami prinaša lep slikopis o Petrovi dogodivščini z Jezusom in ribami.

Še kaj bi se našlo, med besedili vas bodo razveselile tudi zanimive fotografije; nekatere je prispeval mojster fotografije Ubald Trnkoczy, prav posebna pa je fotografija slapa Peričnik v objemu noči fotografa Sama Khama, s katero hvali Gospoda v sestri luni in zvezdah.

Doroteja Emeršič

Solata iz samostanskega vrta

Tukaj je, Oče Jožef... Človek, ki pri 94 letih še vedno dela na vrtu in za kosilo prinese solatno škatlo... To so dragocena učenja, ki pravijo strast do življenja, okus lepega in srce. Sposoben razširjanja obzorij in razmišljanja tistih, ki jih potrebujejo...

Začetek vseameriškega srečanja

Prvo kapucinsko vseameriško srečanje se je začelo 3. maja ob 20h, po rimskem času. Srečanje je potekalo po spletu, s sodelovanjem vseh večjih predstojnikov ameriških okrožij, delegatov in članov Vrhovnega vodstva. Po molitvi za rajne brate – žrtve COVID-19 in k Sv. Duhu in nato odprtju srečanja, je sledil pozdrav naših vrhovnih svetovalcev iz tega področja (Br. José Angel Torres, Br. Celestino Arias in Br. Silvio de Almeida) pa

tudi treh posebnih gostov: br. Seana O'Maley iz ZDA, br. Bernarda Molinas iz Čila in br. Luisa Carlos Susin iz Brazilije. Vrhovni predstojnik je nato povzel stališče, pregledal rezultate zbrane iz pripravljalnih kapituljev krajevnih bratstev ter nato ponudil smernice, ki jih bodo med zasедanjem preučili delegati. Sledila sta uskladitev in pregled urnika in drugih podrobnosti za naslednja srečanja. Brat Roberto Genuin je pozval brate k aktivnemu sodelovanju pri predlaganih dejavnostih.

Naši bratje v Uzhorodu

Naši bratje od leta 2012 delujejo v Uzhorodu. Odzvali so se povabilu škofa iz grko-katoliške škofije Mukachevo. Najprej so živeli v ločenem delu njihovega semenišča, sedaj pa že imajo zgrajen samostan. Na škofovo prošnjo so trije profesorji v semenišču, eden pa spiritual – duhovni voditelj. Bratje vodijo duhovne obnove, duhovne vaje, dneve teološke formacije. V skladu z vzhodno tradicijo opravljajo vsa domača opravila (kuhanje, pranje, čiščenje) brez pomoči drugih ljudi. V božičnem času so uprizorili »žive jaslice«. Živi vol in osel sta gotovo zanimivost za otroke. Kapucinski bratje iz Uzhororda so dvo-obredni, in čeprav je bil le eden od njih rojen kot grko-katolik, se je celotni skupnosti uspelo vklopiti v bizantinski kontekst, razumeti in čimbolj

preučiti obred. Lanskega novembra je škof dal pisno soglasje za ustanovitev samostana v svoji škofiji. Prvi poskus navzočnosti kapucinov v bizantinsko katoliškem obredu daje upanje na možnost razširitve tega služenja. Večino katoliške cerkve v Ukrajini predstavljajo grkokatoliki, okoli 7 milijonov vernikov.

Avtohtoni ljudje

Ljudje iz plemena Mura so na sliki na fotografiji na gozdarskem območju v neoznačenih avtohtonih deželah znotraj amazonskega deževnega gozda v bližini Humaite v Braziliji.

Na reki Xingu v bližini Altamire v Braziliji je jez, zgrajen med letoma 2011 in 2016. Poplaval je moč amazonskega gozda, ki je razpršil več deset tisoč ljudi, med njimi veliko avtohtonih, vegetacija, ki jo je poplaval jez, pa je sprostila ogromne količine toplogrednih plinov.

Pogozdovanje v Zahodni Papui v Indoneziji leta 2014

Franciscan International opozarja na grožnje Indijancem po vsem svetu, zlasti pa ženskam Indijankam. Gre za diskriminacijo, zapostavljanje, ubijanje. Domorodne zagovornice človekovih pravic stojijo na bojni liniji proti industriji izkoriščanja naravnih virov (rudarstvo, gozdarstvo, nonokulture v kmetijstvu, jezovi).. O tem je poročala Sandra Epal Ratjen.

Najbolj so na udaru indijanska ljudstva v Braziliji, Indoneziji, Bangladešu, Gvatemali. O tem so govorili ob 20. Forumu o domorodnih ljudstvih. Samo v letu 2020 je bilo s tem povezanih 331 umorov. Od teh več kot polovica v Kolumbiji. 69% umorov je bilo zaradi varovanja zemlje, okoljskih vprašanj ali človekovih pravic, 26% pa zaradi zaščite domorodnih ljudstev. Na Papui Novi Gvineji, je samo leto vlada dovolila izsek več kot 10.000 km²

na leto za plantaže palmovega olja. Nekoč ponosni sinovi deževnega gozda postanejo nizko cenovna delovna sila na zemlji očetov. Zagovorniki Indijancev se bojijo za gozdove, vodo, biodiverzitetu in sv. kraje. Skrbi jih izguba hrane in vode. Sploh pa domorodke izkoriščajo na vse načine, tudi spolno.

Frančiškanski voditelji pozivajo „drznost“ ZDA, naj končajo nasilje v Sveti deželi

Adi Vaizel si ogleduje škodo v kuhinji njegove hiše v Izraelu v Aškalonu, potem ko jo je ta 20. maja 2021 zadela raketa iz Gaze, premirje je bilo sklenjeno dan kasneje.

Šest provincialov frančiškanskega reda je predsedniku Joeju Bidenu v skupnem pismu 19. maja sporočilo, da je „zdaj čas za drznost, da se takoj konča nasilje v Sveti deželi.“

„Moralno moč ZDA moramo uporabiti za podporo nenasilne in trajnostne rešitve v regiji,“ so dejali. „ZDA so ključni akter pri iskanju takšne rešitve, ki izvira iz pravičnosti, spoštovanja temeljnih človekovih pravic in mednarodnega prava.“

„Nenehno stopnjevanje nasilja in zlorab človekovih pravic, zdaj v drugem tednu, se mora končati,“ so dejali. „Vaša administracija je dosledno govorila, da bo v svojih zunanje-političnih odločitvah uveljavljala človekove pravice in pravno državo. Prosimo vas, da te občutke še naprej prevedete v akcijo.“

„Pozdravljamo vas z molitvijo miru in dobre volje, pa tudi s težkimi srci za ljudstvo Palestine in Izraela, ki še naprej trpita pod težo nasilja,“ so zapisali.

„Sveta dežela ima posebno mesto v naši veri tradiciji in v naših srcih, kot zaupamo vam kot sočloveka katoličana. Središče našega poslanstva kot frančiškani je, da smo miroljubni,“ so dejali. »Kot frančiškani smo prisotni in služimo ljudem v Sveti deželi že več kot 800 let. Prek naših bratov, ki tam živijo, smo priča krivici, trpljenju in kršitvam osnovnih človekovih pravic mnogih ljudi po vsej Palestini in Izraelu, kot jih ne poznano.“

Palestinski veleposlanik pri Svetem sedežu je v intervjuju za Catholic news K povedal, da je pravi mir mogoče doseči le, če sta obe strani priznani kot enaki. Pred prekinitvijo ognja so k miru pozvali že papež, škofi ZDA in drugi, ki pozivajo Izraelce in Palestince, naj končajo nasilje.

Tudi Latinski patriarh v Jeruzalemu je v posebni izjavi pozval k miru, k neoviranemu dostopu vernikov do svetih krajev, ne glede na njihovo vero.

»Naša Cerkev je bila jasna, da mir zahteva pravico. Če se pravice vseh, Izraelcev in Palestincev ne ugodijo in spoštujejo, ne bo pravice in zato miru v mestu. Naša dolžnost je, da ne prezremo krivice in nobene agresije na človeško dostojanstvo ne glede na to, kdo jih zakrivi.

Mednarodno skupnost, Cerkve in vse ljudi dobre volje prosimo, da posredujejo, da bi končali te provokativne ukrepe in še naprej molili za mir v Jeruzalemu. V molitvi se pridružujemo namenom svetega očeta papeža Frančiška, da »bi se lahko spoštovala več verska in multikulturna identiteta Svetega mesta in da bi lahko prevladalo bratstvo«.

br. Gregor Rehar

Marija Pilar Gullón in njeni prijateljci

V soboto, 29. maja 2021, je v katedrali španskega mesta Astorga potekala beatifikacija treh mučenk laikinj. Gre za Marijo Pilar Gullón in njeni tovarišici Olgo in Octavio, medicinske sestre prostovoljke, ki so bile med špansko državljansko vojno leta 1936 umorjene iz sovraštva do vere.

Slovesnost je vodil kardinal Marcello Semeraro, prefekt Kongregacije za zadeve svetnikov, ki je med homilijo poudaril, da mučenke iz Astorge niso otrpnile od strahu, ampak gorele zaradi ognja dejavne ljubezni. In kdo so bile te ženske?

Pilar se je rodila 29. maja 1911 v Madridu kot četrti otrok očetu Manuelu Gullón in

mami Pilar Yturriaga. Bila je članica Katoliške akcije in združenja Marijinih hčera in je poučevala katehezo in skrbela za bolne na njihovih domovih v škofiji Astorga. Octavija je bila rojena 30. novembra 1894 v Astorgi, Olga pa 16. marca 1913 v Parizu.

V času španske državljanske vojne so se vse tri odzvale na poziv Rdečega križa in leta 1936 pomagale kot bolniške sestre v bolnišnici Puerto de Somiedo v Gijonu, ki je bila pod nadzorom vojske Francisca Franca. 27. oktobra 1936 so okrožje zajele republikanske sile, ki zavzele tudi bolnišnico. Ubili so kaplana, bolnike in prijeli sestre, ker niso hotele zapustiti bolnikov. Pripadniki proti-krščanske policije so jih nato ponoči mučili, posilili in zahtevali, da se naj odpo-vejo krščanstvu (zmotno so jih zamenjali za redovnice). Ker tega niso naredile, so jih naslednjega dne (28. oktober 1936) okrog poldne ustrelili. Najprej so jih pokopali v skupni grob blizu kraja usmrtitve, kasneje pa so njihove trupla prenesli in pokopali v stolnici v Astorgi (1948) – Mednarodni Rdeči Križ je namreč protestiral zaradi dogodka in zahteval prenos trupel.

V španski državljanski vojni od leta 1936 do 1939 je umrlo veliko kristjanov (12 odstotkov duhovščine), od tega jih je 2000 že razglašenih za blažene ali svete.

Fani Pečar

Moj Camino ... vse je pot ...

Mojca Kepic

Mojca Kepic, rojena leta 1975, je otroštvo preživela na Pšati pri Cerkljah na Gorenjskem. Ima tri odrasle otroke. Uspešno je zaključila izobraževanja na ekonomski fakulteti, fakulteti za socialno delo in pedagoški fakulteti. Vrsto let je sanjala o svojem vrtcu. Vztrajnost in vera v cilj sta jo leta 2015 nagradili s podjetjem v Cerkljah. Danes je vodja in vzgojiteljica v zasebnem vrtcu Kepica Mojca.

Na pot, ki jo je opisala v knjigi, se je napotila junija 2019 in hodila 30 dni, vsak dan po 30 kilometrov brez dneva počitka. Pravi, da se je morala podati v samoto, stran od vrveža in pretiranih dnevnih obveznosti; nekam, kjer se bo v miru poslovila od pokojnega moža. Šla je iskat notranji mir, po tragediji doma se je namreč nanjo zgrnila teža občutkov krivde, nerazumevanja, žalosti, jeze in solz.

»Naslov knjige Moj Camino, vse je pot je zato, ker ima vsak popotnik svoj Camino, svoje trpljenje, svoj namen, svojo pot in na koncu poti svoj rezultat, odrešenje, veselje, radost, solze, spremembo na sebi, pozabo, odpuščanje. In ta Camino je bil samo moj. Drugi del naslova pa povzema mojo pot skozi življenje, preizkušnje, vero, posel, gradnjo vrtca, bolečino, solze, partnerstvo, starševstvo, bolezen.«

Hatchi: pasja zgodba

(Hatchi – A Dog's Tale, ZDA, 2009)

Zakaj v tokratni številki Frančiškovega prijatelja želim izpostaviti film, ki je star že 12 let?

Zato ker je malo filmov, ki ob gledanju do solz spravijo tako ženske kot moške. In prav ta film je zgodba o neizrekljivi zvestobi, ki jo pes čuti do svojega gospodarja. Zgodba je posneta po resničnih dogodkih. In sicer kip psa pasme Aikita stoji na eni od železniških postaj na Japonskem, kjer je devet let, vsaki dan, po smrti gospodarja le tega čakal, da se z vlakom pripelje iz službe. Hatchi je postal neke

Na 374 straneh je tako izpostavila 30 spoznanj. »V pisanje sem vključila popotnike z vsega sveta, ki so mi prišli na pot v pravem trenutku. Hvaležna sem za vse Camino osebe, ki so mi pomagale, me usmerjale, informirale, postale Camino prijatelji, mi zaupale svoje zgodbe in se družile z menoj v hostlih oziroma alberguejih, po špansko.«

Knjigo je pisala 30 noči v času koronaviруса, ko je bil zaprt tudi njen vrtec. Izdala jo je v samozaložbi.

vrste narodni junak in vzorni primer vdanosti ter zvestobe.

Leta 2009 je zgodbo na filmski trak pretvoril odličen švedski filmski režiser Lasse Hallström (med drugim je režiral filmski hit Čokolada). V glavni vlogi je zaigral zraven psa ameriški filmski veteran Richard Gere

in med tema dvema likoma se je vzpostavila vez, ki gledalca nikakor ne more pustiti ravnodušnega.

Od nekdaj velja pravilo, da je pes odraz svojega gospodarja. Psi so bili prve udomačene živali in še dandanes si ne predstavljamo življenja brez njih. Zato, če imate doma kosmatega prijatelja, skrbite zanj z vso odgovornostjo in rahločutnostjo, saj je pes žival, ki ob pravilni skrbi ne bo nikoli obrnila hrbta svojemu lastniku. In če morda dvomite, da vas kakšen film lahko spravi v jok – si oglejte film Hatchi – pasja zgodba.

Matjaž Kosi

Obvestila

Več informacij in prijave: <https://www.kapucini.si/nasi-programi/>

Kančevci

24. - 30. junij: **Teden za družine Aninega sklada.** Vodijo: br. Primož Kovač s sodelavci

1. - 10. julij: **Kontemplativne duhovne vaje.** Vodita: br. Miha Sekolovnik in s. Marija Irena Stele

2. - 4. julij: **Uvajanje v meditacijo.** Vodi: dr. Marija Sraka

4. - 9. julij: **Osebnostne duhovne vaje.** Vodi: dr. Marija Sraka

11. - 16. julij: **Izkušnja Boga – duhovne vaje.** Vodi: br. Štefan Kožuh

17. - 23. julij: **Letovanje družin gibanja Vera in luč**

24. - 30. julij: **Duhovno počitniški teden za slovenske družine.** Vodijo: Sten Vilar, Pavel Zablatnik, br. Miha Sekolovnik, br. Stane Bešter in sodelavci

31. julij - 7. avgust: **ADAM - duhovno počitniški tabor z tečajem angleščine.** Vodijo: Fani Pečar, br. Miro Pavšek, profesorji in animatorji

7. - 11. avgust: **Duhovno počitniški dnevi družin.** Vodi: Urška Kralj

7. - 10. avgust: **Človeška toplina.** Vodi: Dragica Erpič

11. - 15. avgust: **Družine Iskreni net**

16. - 20. avgust: **Duhovne vaje za duhovnike**

21. - 26. avgust: **Duhovno počitniški dnevi družin.** Vodi: Urška Kralj

23. avgust - 27. avgust: **Montessori tabor za otroke.**

Vodijo: s. Petra Mohorko, s. Zdenka Prevolšek, br. Stane Bešter in animatorji

27. - 29. avgust: **Duhovne vaje – skupnost Emanuel**

10. september - 12. september: **Vikend meditativnega plesa⁴.** Vodijo: Ruth Müller-Wick, Barbara Alič in br. Stane Bešter

17. september - 19. september: **Pevski konec tedna za cerkveno ljudsko petje.** Vodi: br. Stane Bešter

Informacije in prijave najprej preko spleta: bratje kapucini, naši programi (<https://www.kapucini.si/nasi-programi/>) ali po epošti: dom.duhovnosti@rkcs.si

Škofja Loka

12. - 31. julij: **Izkušnja poklicnosti.**

Program za fante, ki so dopolnili 17 let in bi radi bolj jasno spoznali, kakšna naj bo njihova življenjska pot in kam jih kliče Gospod.

Prijave in informacije:

joze.smukavec@rkcs.si

Karlobag

Počitnice za ministrante – na hrvaškem morju. Za vse, ki so končali 4. razred osnovne šole in starejše. Bivanje pri bratih kapucinih. Plavanje, vaterpolo, nogomet, igre, maše, molitev...

Prijave: br. Vlado Kolenko, vlado.kolenko@rkcs.si

- Ker je tokratna številka Frančiškovega prijatelja posvečena Cerkvi, je tudi v rubriki Ali veš? nekaj zanimivih dejstev o tem »Kristusovem telesu«. Torej ali veš, da ...
- je bil papež Janez Pavel II. prvi neitalijanski papež po več kot 400 letih?
- je v Braziliji največ katoličanov na svetu?
- ima izraz hokus-pokus katoliške korenine (popačen latinski izraz „Hoc est enim corpus meum“ – To je moje telo)?
- je teorijo velikega poka prvi opisal katolik in sicer belgijski duhovnik Georges Lemaître, ki se je ob maševanju ukvarjal tudi z znanostjo in med drugim prijateljeval s samim Albertom Einsteinom?
- Katoliška cerkev nismo samo Rimokatoliki, ampak je v občestvu z Rimom še dva in dvajset Vzhodnih katoliških avtonomnih partikularnih cerkva, nad katerimi ima najvišjo oblast na zemlji v zvezi z vero, moralo in upravljanjem papež sam ali s škofovskim kolegijem.

- je prva tiskana knjiga bila Sveto pismo in da je Johannes Gutenberg (izumitelj tiska) bil katoličan?
- je prvi papež, ki ni razglašen za svetnika po apostolu Petru bil papež Liberij (papež med leti 325 in 366), ki je bil 36. papež po vrsti.
- imajo duhovniška mašna oblačila svoj izvor v tipični rimski obleki iz 4. oziroma 5. stoletja?
- bila država Vatikan ustanovljena šele 11. februarja 1929?
- je Katoliška cerkev organizacija, ki zagotavlja največ pomoči ljudem po svetu?
- da je po vsem svetu okrog 1,2 milijardi katoličanov?

Ob vstopu v konklave ...

Jezusov profil ...

Začetek duhovnega poklica ...

Prelepe Višarje nas vedno vabijo...

Kar neprenehoma bi gledal sonce

Sekira je že nastavljena...

Sam na vrhu

Kam pa gleda ta veliki mož?

Počitek, jutri pa spet naprej

Sveti Jožef, učitelj notranjega življenja, uči me prav presojudi,
kdaj je čas molčanja in kdaj je čas govorjenja.

Uči me molčanja in ponižnost,
molčanja iz modrosti in ljubezni,
molčanja iz zvestobe.

Uči me zgovornega molka,
ki naj govori le o Božji navzočnosti.

Sveti Jožef, molčeči svetnik, uči me molčanja lastnega srca,
da v njem zaznam le svetlobo Svetega Duha.

Postavi Gospod, stražo pred moja usta,
da se ne pregrešim z jezikom
in da z besedo oznanjam le tvoje usmiljenje
in čudovita Božja dela.

Amen.